

NOTODDEN KOMMUNE

2011

Kommunestyret

**PS: Sakene 24-29 er utsatt fra kommunestyrets møte 10.3.2011.
Ta med tidligere tilsendte dokumenter**

Møtedato: 14.04.2011

Tid: kl 18:00 - 22:00

Møtested: Samfunnssalen

MØTEINNKALLING

Det innkalles til møte i

Notodden kommunestyre
torsdag 14.04.2011 kl 18.00
i Samfunnssalen

Eventuelle forfall må meldes til sekretariatet snarest mulig:

Telefon: 3501 5170

Mobil/SMS: 9705 3334

Mail: margit-johanne.fromyr@notodden.kommune.no

Varamedlemmer møter kun etter nærmere innkalling.

Dokumentene er utlagt til gjennomsyn i 2. etg. i Sentrumsbygg.

Møtet blir direkteoverført på WEB-TV - se www.notodden.kommune.no

Møtet blir annonsert med ”Åpen spørretime ”

som gir anledning for alle personer bosatt i Notodden å stille spørsmål til ordføreren før møtet.

Orienteringer:

- Det planlagte jernbanesenteret på Notodden
  - orientering v/Olaf Flåterud og Bjørn Langvik
- Sauland kraftverk (kfr. sak 21/11 på saklista)
  - orientering v/prosjektleder for Sauland Kraftverk:
Bjarte Guddal, Skagerak Kraft AS

SAKSLISTE

Til behandling:

Saksnr.	Arkivsaksnr Sakstittel	Sidehenvisning
19/11	11/302 INTERPELLASJON: KOMMUNESTYRETS VEDTAK OM FARGE PÅ GANG- OG SYKKELBRO OVER TINNÅA	Sakspapirene side 5
20/11	11/359 INTERPELLASJON: VEGSTANDARD E134 NOTODDEN-KONGSBERG	Sakspapirene side 7
21/11	07/1924 HØRING - UTBYGGING AV SAULAND / HANFOSS KRAFTVERK	Sakspapirene side 8

22/11	11/256		Sakspapirene side	22
		INNSPARINGER - RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPENE		
23/11	11/256		Sakspapirene side	25
		REVIDERT BUDSJETT 2011 OG ØKONOMISK RAPPORTERING FEBRUAR 2011 - ØKONOMI, ÅRSVERK OG NÆRVÆR		
24/11	11/49	<u>Utsatt fra forrige møte</u>	Sakspapirene side	28
		KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING 2010		
25/11	11/107	<u>Utsatt fra forrige møte</u>	Sakspapirene side	30
		NOTODDEN KOMMUNE SOM LANGTIDSRISK ORGANISASJON		
26/11	08/115	<u>Utsatt fra forrige møte</u>	Sakspapirene side	36
		HELTID/DELTID - TILTAK MOT REDUKSJON AV UØNSKET DELTID OG FLERE 100% STILLINGER I SEKSJON PLEIE/OMSORG		
27/11	08/1241	<u>Utsatt fra forrige møte</u>	Sakspapirene side	40
		ALTERNATIVE LÆRINGSARENAER		
28/11	11/199	<u>Utsatt fra forrige møte</u>	Sakspapirene side	53
		NOTODDEN SOM MILJØFYRTÅRN-KOMMUNE TILSLUTNING TIL NETTVERK FOR MILJØFYRTÅRN		
29/11	10/1217	<u>Utsatt fra forrige møte</u>	Sakspapirene side	58
		KOMMUNESAMARBEID - UTREDNING AV OMRÅDER FOR KOMMUNESAMARBEID		
30/11	11/317		Sakspapirene side	62
		SAMARBEID MED HJARTDAL KOMMUNE OM PPT		
31/11	11/318		Sakspapirene side	65
		SAMARBEIDSAVTALE MED HJARTDAL KOMMUNE OM BARNEVERNSTJENESTER		
32/11	10/1172		Sakspapirene side	68
		VIDARVOLL AKTIVITETSPARK - INNGÅELSE AV LEIEAVTALE MED HEDDAL IDRETTSKLAG		
33/11	11/316		Sakspapirene side	73
		MANIFEST MOT MOBBING		
34/11	09/1410		Sakspapirene side	78
		STATUSRAPPORT - OMGJØRING AV SYKEHJEMSPASSER TIL BOLIGER MED HELDØGNS OMSORGSTJENESTE		
35/11	09/1367		Sakspapirene side	80
		KRAV OM LOVLIGHETSKONTROLL AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK AV 10.3.2011 OM NOTODDENS KULTURHUS – BOK & BLUESHUSET		

TILLEGG SAKSLISTE

36/11	11/374	Sakspapirene side	84
	GRUNNGITT SPØRSMÅL –		
	KOMMUNENS FREMTIDIGE PENSJONSFORPLIKTELSER		

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 19/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
19/11	Kommunestyret	14.04.2011
Saksbehandler:	Lise Wiik	Arkivsaksnr: 11/302 Arkivkode: Q31 &29

INTERPELLASJON –
KOMMUNESTYRETS VEDTAK OM FARGE PÅ
GANG- OG SYKKELBRO OVER TINNÅA**Interpellasjon fra Sveinung Hesjedal (H):**

Etter forslag fra ovennevnte i sak 54/10, fattet kommunestyret vedtak om at fargen på brua skulle være blå.

Begrunnelsen var at samtlige gangbroer i Notodden er blå, kommunefargen er blå, Notodden Bluesfestival sin farge er blå i tillegg til at brua over Tinnåa skulle være blå da den leder til Idrettsparken der setene er blå og drakten til spillerne i Notodden Fotball Klubb er blå. Forslaget ble vedtatt mot 12 stemmer som gikk for rødt.

Administrasjonen fikk i oppdrag å komme i dialog med arkitekt om fargevalget.

Arkitekten har i sitt tilsvarende begrunnet sitt fargevalg som naturlig nok er subjektiv. Det er sterkt å påpeke at arkitekten mener at brua knapt vil bli sett når vegetasjonen vokser opp igjen. Følgelig vil heller ikke en blåfarge bli mer synbar. Det er stor avstand til bygningsmessige kulturminner og det vil i seg selv sikre at brua ikke kommer i noe oppmerksomhetmessig konkurranseforhold til disse.

Å sammenligne brua over Tinnåa med Golden Gate Bridge er å dra fargevalget til det absurde. Arkitektens henvisning til at setene på tribunen er blå og gir negative materialassosiasjoner er ikke relevant i denne sammenheng.

Siden brua ligger utenfor området for kulturminner har heller ikke fylkeskonservator avgjørende innflytelse på fargevalget.

Rådmannen satte ned en referansegruppe bestående av en fra administrasjonen og to politikere og det var denne gruppen som, etter innspill fra arkitekt, fattet endelig vedtak om at fargen skulle være rød.

På bakgrunn av dette vil jeg spørre ordføreren:

Siden fargevalget ikke kommer inn under Åndsverkloven og et stort flertall i kommunestyret vedtok at fargen skulle være blå, hvordan der det da mulig at en referansegruppe overstyrer folkeviljen og lokaldemokratiet og hvilke tiltak vil ordføreren gjøre for at demokratiske vedtak blir fulgt når overordnede organer, som i denne sak, ikke har myndighet til å tilsidesette et kommunestyrevedtak?

Ordførerens svar vil foreligge til møtet

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 20/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
20/11	Kommunestyret	14.04.2011
Saksbehandler:	Lise Wiik	Arkivsaksnr: 11/359 Arkivkode: Q05 &29

INTERPELLASJON - VEGSTANDARD E134 NOTODDEN - KONGSBERG

Interpellasjon fra Nils Bjørnflaten (FrP):

E 134 er en meget viktig veg forbindelse mellom blant annet Notodden, Kongsberg, Drammen og Oslo og retur.

Dette gjelder persontrafikk, tungtrafikk, og kollektiv trafikk.

Dagens vegstandard er trafikkløst og gammeldags og vil - etter e-post (29.03.11) fra Statens vegvesen - bli liggende slik den er i dag fram til 2025–2030 om ikke kortsiktige tiltak gjøres.

Dette kan være tiltak som ivaretar sikkerheten for de som bruker vegen og gjøre den delen av E 134 mer trafikkvennlig både for privatbilister, tungtrafikken og kollektivtrafikken.

Trafikksituasjonen vil ytterligere forverre seg når tunnelen Gvammen–Århus er ferdig, med enda mer trafikk. Slike tiltak som nevnt ovenfor, vil heller ikke stride mot en framtidig løsning for ny E 134 mellom Kongsberg og Notodden både økonomisk og hvor den nye traseen skal ligge i framtiden.

Har følgende to spørsmål til ordføreren:

1. Vil ordføreren ta et initiativ for å få til politiske løsninger, for å få blant annet ubrukte og andre økonomiske midler også i forbindelse revidert statsbudsjett for 2011. til og utbedring av trafikk farlige strekninger på E 134 Notodden – Kongsberg snarest?
2. Vil ordføreren ta denne saken opp som haste-sak i Kongsberg-regionen?

Ordførerens svar vil foreligge til møtet

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 21/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
(3/08	Teknisk utvalg	27.02.2008)
16/11	Teknisk utvalg	06.04.2011
14/11	Formannskapet	07.04.2011
21/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Harald Sandvik

Arkivsaksnr: 07/1924
Arkivkode: S10 &13

HØRING - UTBYGGING AV SAULAND / HANFOSS KRAFTVERK

Innstilling til kommunestyret fra teknisk utvalg og formannskapet:

----- ettersendes -----

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Teknisk utvalg i møte 27.02.2008:

Vedtak:

Notodden kommune gir følgende uttalelse til det framlagte forslaget til utredningsprogram for Sauland kraftverk:

1. Det bør utredes alternativer med betydelig høyere minstevannføring, eller andre styringsregimer som ligger nærmere en naturlig vannføring enn hva som er foreslått. Sommer- og vintersesong i forhold til minstevannføring må spesifiseres nærmere.
2. Under punktet om vanntemperatur vil vi be om at det også legges vekt på konsekvensene for vanntemperaturen om sommeren i Heddøla. Herunder også konsekvenser for badelivet i Heddøla.
3. Det bør gjøres en grundig vurdering av behovet for en større omlegging av kraftlinjenettet i området. Dersom slik omlegging synes nødvendig, bør dette ses på som en del av prosjektet og konsekvenser av denne omleggingen må tas med på lik linje med konsekvenser av selve vannkraftanlegget.
4. Konsekvenser for reiseliv i en større regional sammenheng, for Telemarks profilering utad og for E-134 som turistveg bør utredes i tillegg til de mer lokale forholdene som er foreslått.

Rådmannens innstilling til teknisk utvalg 6.4.2011 og formannskapet 7.4.2011:

1. Ut fra rollen som eier av Notodden Energi AS og deres fallrettigheter i Omnesfossen vil Notodden kommune anbefale at alternativet Sauland kraftverk velges.
2. Ut fra rollen som ivaretaker av allmenne samfunnsinteresser vil Notodden kommune uttale følgende:
  - A: Sauland kraftverk bør ikke gjennomføres uten at ett av de følgende avbøtende tiltak blir gjennomført:
    - Tiltak A. Sauland 1 kraftstasjon stenges om sommeren så langt det er praktisk / teknisk mulig.
    - Tiltak B. Det lages en attraktiv utendørs badeplass ved Notodden sentrum / nedre Heddal med oppvarmet vann om sommeren som driftes av kraftverkseier.Valg av alternativ bør gjøres ut fra en nytte/ kostnadsvurdering av disse alternativene, hvor også konsekvensene for turisme og attraksjonskraft ved Omnesfossen og magasinene i fjellet trekkes inn.
NVE bør i sin videre behandling vurdere i en større sammenheng, og sammenholdt med Hjartdal kommunes interesser, om det også vil være riktig å kreve at minstevannføringen i Sauland 2 heves betydelig om sommeren.
  - B: Hanfoss kraftverk bør ikke gjennomføres uten at ett av de følgende avbøtende tiltak blir gjennomført:
    - Tiltak A. Hanfoss kraftstasjon stenges om sommeren så langt det er praktisk / teknisk mulig.
    - Tiltak B. Det lages en attraktiv utendørs badeplass ved Notodden sentrum / nedre Heddal med oppvarmet vann om sommeren som driftes av kraftverkseier.Valg av alternativ bør gjøres ut fra en nytte/ kostnadsvurdering av disse alternativene.
  - C: Hanfoss (bare fossen) kan gjennomføres uten at Notodden kommune har merknader til dette.

Notodden kommune, den 29.03.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Kjersti Versto Roheim
seksjonsleder

Teknisk utvalg i møte 06.04.2011:

Formannskapet i møte 07.04.2011:

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. TU-sak 3/08 "Høring – forslag til planprogram for Sauland kraftverk Hjartdal kommune".
2. Brev fra NVE til Skagerak kraft AS om fastsetting av planprogram, datert 01.07.2008.
3. Brev fra NVE, datert 23.12.2010: "Høyring av søknadar vedrørende Sauland kraftverk med nettanlegg i Hjartdal og Notodden kommunar i Telemark" med følgende vedlegg:
  - 3a Sauland kraftverk – konsesjonssøknad, oktober 2009.
  - 3b Sauland kraftverk – konsesjonssøknad – tegningsvedlegg, oktober 2009.
  - 3c Sauland kraftverk – konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø, november 2008.
  - 3d Sauland kraftverk – eventuelle klimaendringer, november 2008.
  - 3e Sauland kraftverk – hydrologi, september 2009.
  - 3f Sauland kraftverk – virkninger på flora, vegetasjon og naturtyper, desember 2008.
  - 3g Sauland kraftverk – konsekvenser for landskap, november 2008.
  - 3h Sauland kraftverk – erosjon og sedimenttransport, januar 2009.
  - 3i Sauland kraftverk – konsekvenser for vilt, november 2008.
  - 3j Sauland kraftverk – hydrologi, vannkvalitet og forurensing, november 2008.
  - 3k Sauland kraftverk – virkninger på vanntemperatur og isforhold, oktober 2008.
  - 3l Sauland kraftverk – konsekvensutredning om grunnvarme, januar 2009.
  - 3m Sauland kraftverk – samfunnsmessige konsekvenser, oktober 2009.
  - 3n Sauland kraftverk – konsekvenser for friluftsliv og reiseliv, oktober 2008.
  - 3o Sauland kraftverk – konsekvenser for fisk og bunndyr, oktober 2008.
  - 3p Sauland kraftverk – fall- og grunneierliste, oktober 2009.
  - 3q Sauland kraftverk – orientering om søknaden – informasjonshefte (udatert).
4. Brev fra NVE, datert 23.12.2010: "Høyring av søknadar vedrørende Hanfoss kraftverk i Hjartdal og Notodden kommunar, Telemark" med følgende vedlegg:
  - 4a Hanfoss kraftverk – konsesjonssøknad, desember 2010.
  - 4b Hanfoss kraftverk – informasjonshefte, desember 2010.
5. Brev fra Notodden Energi, datert 28.02.2010.

Vedlegg:

1. Dok. 5 - Brev fra Notodden Energi, datert 28.02.2010
2. Oversiktskart over Sauland Kraftverk, Hanfoss kraftverk og Hanfoss (bare fossen).

1. Sammendrag:

Notodden kommune er av NVE bedt om å avgi en uttalelse til to konkurrerende kraftverksutbygginger som anleggsmessig ligger i Hjartdal kommune, men som også har visse konsekvenser inn i Notodden kommune. De to kraftverksalternativene er kalt Sauland kraftverk og Hanfoss kraftverk.

Rådmannen har gått igjennom det omfattende materialet ut fra rollen som ivaretaker av allmenne samfunnsinteresser og anbefaler visse avbøtende tiltak for Sauland og Hanfoss kraftverk dersom noen av disse skulle komme til utførelse. Hanfoss (bare fossen) er også vurdert i denne sammenheng, da dette synes å være det mest interessante av de mange ikke omsøkte alternativene som ligger i saken.

Ut fra rollen som eier av Notodden Energi AS (NE) har rådmannen funnet det riktig å anbefale at alternativet Sauland kraftverk kommer til utførelse.

2. Bakgrunn for saken:

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt to parallelle konsesjonssøknader angående kraftutbygging ut på offentlig høring med høringsfrist 15.04.2011.

De to alternativene er kalt Sauland kraftverk (dok. 3) og Hanfoss kraftverk (dok.4).

NVE ber om at det blir vurdert hvilke av de to konkurrerende prosjektene som eventuelt bør realiseres.

Høringen gir åpning for alle til å komme med uttalelse direkte til NVE. Søknadspapirene har hos oss vært lagt ut på kommunens servicetorg i høringsperioden.

Søknadene har en svært omfattende mengde dokumenter. Rådmannen har ikke sett det som formålstjenelig å trykke opp disse eller deler av disse til teknisk utvalg i saken her, men vil på samme måte som NVE gjør (dok.3 og dok.4) vise til at alle dokumentene ligger tilgjengelige på NVE sine hjemmesider: www.nve.no/Vannkraft

3. Saksopplysninger om kommunens behandling:

3.1 Avgrensing av uttalelsen

Det er lagt fram meget omfattende saksopplysninger (se vedleggsliste). I denne saken har rådmannen valgt kun å kommentere de sidene ved de to søknadene som synes å ha direkte virkning for Notodden kommune, de forhold som har vært påpekt i tidligere behandling i Notodden kommune (se nedenfor), og forhold som i konsekvensutredningene sies å ha regionale konsekvenser.

Gjennomgående vil de fleste og viktigste konsekvensene kun angå Hjartdal kommune, og disse finner rådmannen det riktig å overlate til Hjartdal kommune selv å kommentere.

De påståtte nasjonale virkningene av utbyggingene finner rådmannen det riktig å overlate til statlige organer å kommentere.

3.2 Tidligere behandling i Notodden kommune.

Planprogram for Sauland kraftverk var på høring i januar / februar 2008. Teknisk utvalg ga den gangen følgende uttalelse (dok.1):

5. Det bør utredes alternativer med betydelig høyere minstevannføring, eller andre styringsregimer som ligger nærmere en naturlig vannføring enn hva som er foreslått. Sommer- og vintersesong i forhold til minstevannføring må spesifiseres nærmere.
6. Under punktet om vanntemperatur vil vi be om at det også legges vekt på konsekvensene for vanntemperaturen om sommeren i Heddøla. Herunder også konsekvenser for badelivet i Heddøla.
7. Det bør gjøres en grundig vurdering av behovet for en større omlegging av kraftlinjenettet i området. Dersom slik omlegging synes nødvendig, bør dette ses på som en del av prosjektet og konsekvenser av denne omleggingen må tas med på lik linje med konsekvenser av selve vannkraftanlegget.
8. Konsekvenser for reiseliv i en større regional sammenheng, for Telemarks profilering utad og for E-134 som turistveg bør utredes i tillegg til de mer lokale forholdene som er foreslått.

3.3 Notodden kommunes roller.

Notodden kommune har to roller i denne saken.

- Kommunen er med på utbyggingssiden gjennom Notodden Energi AS (NE), både som eier av visse fallrettigheter og arealer ved Omnesfossen og som deltaker i det ene prosjektet (Sauland kraftverk).
- Kommunen skal ivareta allmenne samfunnsinteresser i forhold til prosjektet.

4. Rollen som eier av Notodden Energi AS (NE).

Som eier av NE har Notodden direkte økonomiske interesser i at Sauland kraftverk blir gjennomført. I denne forbindelse finner rådmannen det riktig å vise til brevet fra Notodden energi (dok 5) som er vedlagt saken hvor saken sett fra eiersiden er godt belyst og hvor NE "... anmoder eieren sin om å støtte opp under de planer som nå ligger ute til høring og avgi en høringsuttalelse som er udelt positiv."

Konklusjonen i dette brevet er altså at NE ber kommunen gå for alternativet med Sauland kraftverk.

Rådmannens kommentar:

Rådmannen ser at kommunen ut fra rollen som eier av Notodden Energi av økonomiske grunner bør anbefale at alternativet Sauland Kraftverk blir valgt.

5. Rollen som ivaretaker av allmenne samfunnsinteresser.

Notodden kommune berøres hva angår allmenne samfunnsmessige konsekvenser primært gjennom følgende forhold:

Heddøla innenfor Notodden kommunes grenser blir påvirket av utbyggingen primært gjennom endret vanntemperatur.

Skogsåa er grenseelv mellom Hjartdal og Notodden på en strekning av ca 3 km. Denne blir påvirket av utbyggingen primært gjennom lavere vannføring.

Notodden blir påvirket av utbyggingens regionale konsekvenser primært gjennom oppdrag i anleggstiden og påvirkning av turisme og regionens ansikt utad ved lavere vannføring, og da spesielt i Omnesfossen.

5.1 Saksopplysninger om de to kraftverksalternativene.

Det fører for langt å gi en utfyllende beskrivelse av de to alternativene her.

For de som er interessert i dette må det vises til beskrivelsene i de to konsesjonssøknadene (dok. 3 og dok. 4). Visse hovedpunkter med hovedvekt på forskjellene mellom alternativene bør likevel nevnes her:

5.2 Sauland kraftverk (dok.3).

Konsesjonssøkere er Skagerak Kraft AS, Notodden Energi AS og Tinfos AS.

Planen omfatter utbygging av to separate fall med felles kraftstasjon og avløpstunnell.

Kraftstasjonen er todelt: Den ene delen (Sauland 1) benytter vannet fra Hjartsjø og den andre delen (Sauland 2) benytter vannet fra Sønderlandsvann (Tuddal).

Sauland 1 utnytter det ca 111,5m høye fallet i Hjartdøla fra Hjartsjø til nedstrøms

Omnesfossen, mens Sauland 2 utnytter det ca 351m høye fallet mellom Sønderlandsvann (i Tuddal) til nedstrøms Omnesfossen, inkludert visse sidebekker.

Det planlagte kraftverket vil totalt gi en midlere årsproduksjon på ca 218 GWh.

Ut fra den framlagte dokumentasjonen synes vannføringen å bli som følger:

Sauland 1

Kraftstasjonen har en slukeevne på 28 m³/s.
Middelvannføring nedstrøms Hjartsjø vil bli redusert fra 13,6 til 0,9m³/s.
Minstevannføringen her er satt til 1m³/s om sommeren og 0,5 m³/s om vinteren.
Kraftverket vil ha slukeevne til å ta 93% av vannet, mens det som slippes forbi utenom minstevannføringen (flomtapet) kun er 2% (dok 3e side 48)

Sauland 2:

Kraftstasjonen har en slukeevne på 17 m³/s.
Middelvannføring nedstrøms Sønderlandsvann (Tuddal) vil bli redusert fra 4,1 til 1,2m³/s.
Minstevannføringen her er satt til 0,36m³ om sommeren og 0,1m³/s om vinteren.
Kraftverket vil ha slukeevne til å ta 80% av vannet, mens det som slippes forbi utenom minstevannføringen (flomtapet) kun er 17% (dok 3e side 48)

Samlet ved Omnesfossen:

Middelvannføringen i Omnesfossen blir redusert fra 23 m³/s til 5,6 m³/s.
Minstevannføringen her er satt til 2,5 m³/s om sommeren og 1 m³/s om vinteren.
Et normalår (1970) synes å gi under 2,5 m³/s her i omlag 60 % av året og en vannføring tilsvarende nåværende middelvannføring eller høyere kun ca 4% av året.(dok 3a side 81).

5.3 Hanfoss kraftverk. (dok.4).

Konsesjonssøkere er Sauland Bygdekraft SA.

Hanfoss kraftverk utnytter det ca 75m høye fallet i Hjartdøla fra Hjartsjø til Sauland sentrum, oppstrøms samløpet med Skogsåa.

Hjartdøla gjennom Sauland sentrum, Omnesfossen og Skogsåa i Tuddalsdalen er ikke utnyttet i dette prosjektet.

Det planlagte kraftverket vil gi en midlere produksjon på ca 70 GWh. Kraftstasjonen har en slukeevne på 31,7 m³/s.

Vannføring ut av Hjartsjø forventes her å få de samme endringer som ved Sauland kraftverk (se pkt.5.2 ovenfor), mens Skogsåa og Omnesfossen vil beholde nåværende vannføring.

5.4 Andre utbyggingsalternativer.

I konsesjonssøknaden for Sauland kraftverk er det beskrevet i alt 9 alternative utbygginger hvorav det ene er "Hanfoss kraftverk" jfr. pkt 4.2 ovenfor. Det søkes nå ikke konsesjon for noen av disse alternativene.

De tilsynelatende mest interessante av de andre alternativene er seperatutbygginger av Omnesfossen og Hanfoss med korte tunneler forbi disse fossene. Disse alternativene gir den laveste kostnaden pr. GWh. Satt opp mot de to omsøkte kraftverkene er kostnadene beregnet som følger (dok 3a side 48):

Sauland kraftverk:	kr. 4,50 pr KWh	(Årsproduksjon: 218 GWh)
Hanfoss kraftverk:	kr. 5,98 pr KWh	(Årsproduksjon: ca 70 GWh)
Omneshossen (kun fossen):	kr. 3,24 pr KWh	(Årsproduksjon: ca 33,6 GWh)
Hanfoss (kun fossen):	kr. 3,47 pr KWh	(Årsproduksjon: ca 22,5 GWh)

Omneshossen (kun fossen) er imidlertid plassert i en kategori i "Samlet plan" (en statlig overordnet plan for vassdrag) som tilsier at det ikke kan søkes om konsesjon for dette prosjektet nå. Rådmannen finner det derfor riktig å ikke vurdere dette prosjektet nå, annet enn å peke på at dette muligens vil kunne bli et framtidig prosjekt dersom ett av Hanfoss – alternativene velges.

Ut fra kostnadsfaktoren finner rådmannen "Hanfoss (kun fossen)" som et så realistisk alternativ at det vil være riktig å vurdere dette alternativet opp mot de to omsøkte alternativene.

5.5 Underalternativer med høyere minstevannføring

Teknisk utvalg ba i sin uttalelse til planprogrammet (pkt. 3.2 ovenfor) om at det "... bør utredes alternativer med betydelig høyere minstevannføring, eller andre styringsregimer som ligger nærmere en naturlig vannføring enn hva som er foreslått."

På tross av at utbyggerne hevder at "... temaene Notodden kommune tar opp er sentrale og vil bli belyst i det forestående utredningsarbeidet" og videre skulle bli dekket opp i rapportene om hydrologi, friluftsliv og avbøtende tiltak (dok 2 – side 10) har dette i svært liten grad blitt fulgt opp i disse utredningene. Rådmannen har dermed lite direkte støtte i utredningene på hva høyere minstevannføring ville kunne gitt av eventuelle neddempede konsekvenser, og må dermed i stor grad basere vurderinger omkring eventuell høyere minstevannføring på egne antagelser.

6. Saksopplysninger /vurderinger av enkelttema (allment samfunnsperspektiv):

Her gjøres en kortfattet gjennomgang av konsekvensene innen de saksfeltene som synes å være av særlig interesse for Notodden kommune (jfr pkt 5 ovenfor).

6.1 Skogsåa

Skogsåa på den strekningen hvor den ligger som grenseelv til Notodden har allerede i dag betydelig redusert vannføring i forhold til hva den opprinnelig har hatt. Elva ligger i et skogsområde i bunnen av dalen. Det går en skogsbilveg langs elva på Notodden- sida, og det er to broer over elva til Hjartdal- sida på denne strekningen. Mellom broene er denne skogsbilvegen er del av en lengre turveg med start og slutt i Hjartdal (dok. 3n side 21). På Notodden- sida er det kun to skogshusvære samlet på plassen som kalles "Nybustugo" på kartverket.

Området brukes til en viss grad som turområde, og elva brukes til elvepadling i vårflommen. Hanfoss- alternativene vil ikke påvirke dette vassdraget. Utredningene (dok. 3n) sier at området er lite brukt i dag, men at området på sikt kan ha regional betydning på grunn av opplevelsesholdningen knyttet til elva.

6.1.1 Sauland kraftverk – innvirkning på Skogsåa.

Hva angår omfanget av redusert vannføring – se pkt. 4.1 ovenfor.

Rådmannens merknader:

Områdets verdi som turområde reduseres betydelig ved den sterkt reduserte vannstanden.

Elva synes fortsatt å kunne brukes til padling i vårflommen, men da bare over en så kort periode at det blir vanskelig å ”treffe” riktig tidspunkt.

Området er LNF- område i kommuneplanen. Mulige konsekvenser i retning av at det blir mindre attraktivt for framtidig hytteutbygging / turistnæring o.s.v blir slik sett mer spekulasjoner enn realiteter.

Det vil være negativt at opplevelsesrikdommen knyttet til elva reduseres og at områdets potensiale som regionalt turområde dermed må regnes å falle bort.

Andre konsekvenser for fisk / fauna o.s.v synes å være av lite omfang.

6.1.2 Mulige avbøtende tiltak – Skogsåa.

Rådmannens merknader:

Avhengig av hvor mye minstevannføringen økes vil områdets verdi som turområde og padleelv øke sett i forhold til fremlagt forslag.

6.2 Heddøla

Heddøla innenfor Notoddens grenser er relativt slak og stilleflytende med vekslende sandbanker, rolige partier og mindre stryk. Elva brukes i dag til fiske, bading, padling og turgåing langs elva.

Fisket er av noe begrenset omfang (gjedde – ørret – sik), mens turgåing langs elva har tatt seg opp i stor grad etter at turstien ble opparbeidet langs elva.

Badeplassene i elva er viktige, og da særlig den kommunale badeplassen ved Kråkeholmen i nedre del av Heddøla. Denne er mye brukt av barnefamilier fordi sandstrendene er svært barnevennlige. Ungdom bruker også denne badeplassen mye, all den tid det er kurant sykkelavstand fra byen og de tettest befolkede delene av Heddal.

Heddøla vil innenfor Notodden beholde sin vannføring som i dag uansett utbyggingsalternativ. Det som skiller alternativene er vanntemperaturen.

6.2.1 Sauland kraftverk – innvirkning på Heddøla

I følge utredningene (dok. 3k) vil vannet ut av Sauland kraftverk (like før elva går inn i Notodden) få en lavere temperatur enn i dag på sommeren og en høyere temperatur på vinteren. Dette fordi vannet går over lengre strekninger i tunnel, og det blir da ikke oppvarmet / nedkjølt av omgivelsene på samme måte som i dag. Tunnelvannet tas ut på 2-7 meters dyp i Hjartsjå (dok. 3b), mens nåværende elvevann synes å være overflatevann.

Ved varmere vann om vinteren vil det kunne være et spørsmål om det blir mer frostrøyk i Heddal. Utredningene har imidlertid ikke tatt opp denne problemstillingen – det er kun sett på frostrøykproblematikk i forhold til Hjartdøla.

Hvor mye kaldere vannet blir om sommeren er avhengig av hvor mye vann som kommer fra Hjartsjå (Sauland 1) og hvor mye som kommer fra Tuddal (Sauland 2).

På sommeren ved varmt vær er det regnet med at vannet fra Sauland 1 ved utløpet i Heddøla holder ca 10 grader, mens vannet fra Sauland 2 holder ca 20 grader.

Hvis begge kraftverkene går for fullt er vanntemperaturen ved utløpet beregnet til 11,7 grader. Hvis Sauland 1 går på 2/5 av kapasiteten, mens Sauland 2 går for fullt blir temperaturen 13,3 grader

På sommeren ved vanlig vær er tilsvarende temperaturer beregnet til henholdsvis 10,8 og 11,7 grader.

Heddøla varmes imidlertid opp på vegen fra utløpet fra kraftstasjonen til badeplassene i nedre del av elva. I rapportene (dok.3k side 16) er denne temperaturøkningen beregnet til 1-2 grader.

Rådmannens merknader:

For fiske og turgåing langs elva synes ikke Sauland kraftverk å ha negative konsekvenser av betydning. For padling blir også konsekvensene små, selv om en må anta at den øvre delen fra Fossen kro til utløpet fra kraftstasjonen vil bli lite attraktiv pga lite vann. Offentlig tilgang for utsetting av kano lengre nede er ikke utredet. Frostrøykproblemer synes også å måtte gi små negative konsekvenser dersom det da ikke fører til at det gir problemer for flyplassen. Dette mulige problemet er ikke tatt opp i utredningene.

For bademulighetene i nedre del av elva (f. eks Kråkeholmen) er imidlertid konsekvensene betydelige. Utredningen synes å vise at Sauland 1 vil bli kjørt med døgnvariasjon (på samme måte som Hjarthøla kraftverk kjøres i dag). Slik rådmannen forstår dette vil det da være stort sett tilnærmet full kjøring av i Sauland1 om dagen, mens kraftstasjonen stort sett vil være mer eller mindre stengt om natta. Slik rådmannen forstår dette vil det da selv ved varmt sommervær for det meste bli badetemperaturer på mellom 13 og 15 grader på de mest brukte badeplassene i nedre del av Heddøla, og at det kun rent unntaksvis vil kunne være temperaturer opp mot 20 grader og mer (når Sauland 1 er stengt på dagtid). Rådmannen vurderer dette dit at de nåværende badeplassene ikke lengre blir attraktive som badeplasser.

Dette forholdet vurderes som særlig lite heldig, da de alternative bynære badeplassene som kan nås uten bil (Linstå og "Bystranda") også har kaldt vann store deler av forsommeren, og først blir oppvarmet til brukbare badetemperaturer på ettersommeren dersom det er varmt vær.

Rådmannen vil anta at det vil være negativt med kaldt vann i elva også for campingplassen ved flyplassen.

6.2.2 Hanfoss kraftverk – innvirkning på Heddøla.

Det er ikke gjort egne vurderinger av dette kraftverkets innvirkning på Heddøla. Rådmannens merknader må slik sett bygge på antakelser sett i forhold til Sauland kraftverk.

Rådmannens merknader:

All den tid vannmengdene i Heddøla stort sett blir de samme, og Hanfoss kraftverk tar inn det samme vannet som Sauland 1, må en anta at konsekvensene blir noenlunde like for de fleste forhold.

Det eneste punktet hvor det kan være en nyanse kan være når det gjelder vanntemperaturen. Hjørdøla vil gå åpen noe lengre, noe som vil gi en viss temperaturøkning på varme sommerdager, men dette må antas å bli marginalt, all den tid hele Heddøla-strekningen kun gir en temperaturøkning på 1-2 grader. Skogsåa vil gå åpen, og en vil slik sett måtte regne med en viss temperaturøkning i denne, men vannmengdene her er stort sett så små i forhold til Hjørdøla, at summen av temperaturøkning neppe vil kunne bli mer enn 1-2 grader ved varmt sommervær. Badetemperaturene i Heddøla vil da fortsatt være så lave at rådmannen vil vurdere det som at de nåværende bade plassene ikke lengre vil være attraktive som bade plasser.

6.2.3 Hanfoss (bare fossen) – innvirkning på Heddøla.

Rådmannens merknader:

Dette kraftverket har kun en kort tunnel forbi fossen. Ut fra dette må en regne at innvirkningene på dagens situasjon for Heddøla ikke blir nevneverdige.

6.2.4 Mulige avbøtende tiltak – Heddøla.

Rådmannens merknader:

De viktigste ulempene ved Sauland og Hanfoss kraftverk er knyttet til badetemperaturene. Den eneste måten som synes mulig for å få opp badetemperaturene i elva opp på et mer akseptabelt nivå vil etter rådmannens forståelse være å i praksis stenge Sauland 1 / Hanfoss kraftverk i sommermånedene, mens Sauland 2 synes å kunne kjøres mer som planlagt.

En mulig positiv regional konsekvens av dette vil kunne være er at dette vil gi insentiv til å spare mer vann i magasinene i fjellet om sommeren slik at disse blir fylt opp tidligere og dermed kan bli mer attraktive for turisme

Alternativt kan en se for seg anlagt et nytt, oppvarmet, romslig dimensjonert og attraktivt utendørs badeanlegg med fri tilgang i rimelig nærhet av Notodden sentrum / nedre Heddal som driftes av kraftverkene i sommermånedene som en erstatning for de tapte mulighetene i Heddøla.

6.3 Regionale virkninger.

6.3.1 Anleggsfasen for kraftverkene – virkning for Notodden.

En stor regional virkning hevdes å være knyttet til anleggsfasen (dok.3m), med leveranser, arbeid for bygge- og anleggsbransjen, og annen tjenesteytende næring omkring dette. Det er her gitt et grovt anslag over sysselsettingseffekten for Sauland kraftverk regionalt (i Telemark) på om lag 500 årsverk fordelt over tre år. Det forventes at en betydelig del av disse årsverkene kommer i Hjørdal kommune. Det er ingen anslag over hvor mange årsverk som vil ligge i Notodden kommune.

Det er ingen tall for regional sysselsettingsvirkning for Hanfoss kraftverk, men ut fra tall for total sysselsettingseffekt, må en anta at den regionale virkningen må antas å ligge på ca 190 årsverk fordelt over anleggsperioden.

Det er ikke gjort tilsvarende beregninger for Hanfoss (bare fossen).

I utredningen gjøres det oppmerksom på at sysselsettingstallene ikke nødvendigvis vil være ny sysselsetting, men at tallene like godt kan indikere i hvor stor grad tiltakene støtter opp under eksisterende sysselsetting.

Rådmannens merknader:

Det er til dels store anleggsarbeider som skal gjøres, og som utvilsomt har en stor sysselsettingseffekt i anleggsperioden. Selv om det antas at hovedtyngden av de regionale arbeidsplassene kommer i Hjartdal, må en anta at anlegget vil bli viktig for flere eksisterende bedrifter også på Notodden.

At det her i stor grad vil være en støtte til eksisterende arbeidsplasser, og ikke nødvendigvis nye arbeidsplasser ser rådmannen som like verdifullt.

6.3.2 Driftsfasen for kraftverkene – virkning for Notodden.

I driftsfasen er det beregnet 3-4 årsverk totalt ved selve kraftverket, mens 3-4 årsverk totalt vil komme i andre næringer.

Rådmannens merknader:

Driftsfasen er den viktigste her da denne representerer varige arbeidsplasser. I denne sammenheng synes det å bli kun få arbeidsplasser på Notodden, sett ut fra at kun en del av arbeidsplassene vil komme regionalt, og av disse igjen vil en anta at hovedtyngden enten kommer enten i Hjartdal eller i Skien (Skagerak – hovedkontor).

6.3.3 Turisme og attraksjonskraft – virkninger for Notodden.

Selv om Skogsåa, Hjartdøla og Heddøla har en viss betydning for turisme og attraksjonskraften som ligger i vår del av fylket, er det Omnesfossen som har potensiale til å bli en viktig attraksjon med Mølla og en stor foss som ligger kloss opp mot E-134. I utredningene pekes det på dette, og at det vil ha negative virkninger med redusert vannføring (dok. 3n). Utredningene peker imidlertid på at Omnesfossen ikke har vært markedsført som et viktig målpoint, og at det heller ikke er særlig mye arbeidsplasser knyttet opp mot dette som turistmål.

Rådmannens merknader: En ser at fossens potensiale ikke har vært utnyttet fullt ut, og da særlig nå etter at Fossen kro brant ned. Notodden kommune har forholdsvis få arbeidsplasser knyttet direkte opp mot turisme, så slik sett blir de negative virkningene på arbeidslivet i Notodden antakelig heller små.

De viktigste virkningene synes å ligge på de mer vage områdene "tapt imagebilde" og "framtidig uutnyttet potensiale".

Hva en fjerning av hoveddelen av vannet fra fossen vil ha å si i en slik sammenheng er vanskelig å si, og virkningene ligger vel også her primært i Hjartdal og ikke i Notodden.

Det synes likevel opplagt etter rådmannens syn at attraksjonskraften til denne delen av fylket vil være høyere med full vannføring i fossen enn uten.

7. Sammenholdt med teknisk utvalgs forrige vedtak.

Teknisk utvalgs forrige vedtak (se pkt. 3.2 ovenfor) var i fire punkter.

Punkt 1 – første setning: Dette er kommentert i saken ovenfor.

Punkt 1 – andre setning: Dette er gjort i det framlagte materialet.

Punkt 2: Dette er kommentert i saken ovenfor.

Punkt 3: Slik planene er lagt fram, blir det etter rådmannens forståelse av saken nå ikke noen større omlegginger av kraftlinjenettet som følge av de omsøkt utbyggingene.

Punkt 4: Dette er kommentert i saken ovenfor

8. Oppsummering – konklusjon – allmenne samfunnsinteresser.

På bakgrunn av merknadene ovenfor gjør rådmannen følgende samlede vurdering av hovedpunktene i de alternative prosjektenes virkninger for Notodden kommune hva angår de allmenne samfunnsinteressene:

8.1 Positive sider

De positive sidene for Notodden kommune ved utbyggingsalternativene (jfr. avgrensing i pkt. 3.3 ovenfor) synes å ligge i sysselsettingseffekten. Denne effekten er større jo større anlegget er. Slik sett er Sauland kraftverk klart best med Hanfoss deretter. Hanfoss (bare fossen) er det alternativet som klart gir færrest arbeidsplasser. Denne direkte sysselsettingseffekten av anleggene vil en anta at i liten grad blir redusert selv om de antydde avbøtende tiltakene blir gjennomført.

8.2 Negative sider

Sauland kraftverk har etter rådmannens syn store negative konsekvenser for bademulighetene i Heddøla, negative konsekvenser for turgåing og elvepadling i Skogsåa og negative konsekvenser på sikt for turisme og attraksjonskraft i regionen i forbindelse med liten vannføring i Omnesfossen.

Hanfoss kraftverk har etter rådmannens syn store negative konsekvenser for bademulighetene i Heddøla, men ellers ikke negative konsekvenser for Notodden.

Hanfoss (bare fossen) synes å ikke ha negative konsekvenser for Notodden.

8.3 Mulige avbøtende tiltak

Den største negative konsekvensen for Notodden ligger i de tapte bademulighetene i Heddøla. Her skisseres to alternative avbøtende tiltak som synes å kunne gjøre situasjonen akseptabel:

Tiltak A. Sauland 1 / Hanfoss kraftstasjoner stenges om sommeren så langt det er praktisk / teknisk mulig.

Tiltak B. Det lages en attraktiv utendørs badeplass ved Notodden sentrum / nedre Heddal med oppvarmet vann om sommeren som driftes av kraftverkseier.

Tiltak A vil også i stor grad bøte på de negative konsekvensene for turisme og attraksjonskraft ved Omnesfossen, og vil muligens også kunne gi bedre magasinifilling i fjellet om sommeren / høsten.

Ved Sauland kraftverk ses det som negativt for turgåing og elvepadling i / ved Skogsåa at vannstanden blir svært lav. Her skisseres følgende tiltak som synes å kunne gjøre situasjonen bedre:

Tiltak C: Minstevannføringen i Sauland 2 heves betydelig om sommeren.

Ut fra at det viktigste momentet for Notodden ligger i de tapte badeplassene, konkluderer rådmannen med følgende:

- A: Sauland kraftverk bør ikke gjennomføres uten at avbøtende tiltak blir gjennomført i tråd med tiltak A eller tiltak B. Valg av alternativ bør gjøres ut fra en nytte/kostnadsvurdering av disse alternativene, hvor også konsekvensene for turisme og attraksjonskraft ved Omnesfossen og magasinene i fjellet trekkes inn. NVE bør i sin videre behandling vurdere i en større sammenheng, og sammenholdt med Hjartdal kommunes interesser, om det også vil være riktig å kreve tiltak C gjennomført.
- B. Hanfoss kraftverk bør ikke gjennomføres uten at avbøtende tiltak i tråd med tiltak A eller tiltak B gjennomføres. Valg av alternativ bør gjøres ut fra en nytte/kostnadsvurdering av disse alternativene.
- C. Hanfoss (bare fossen) kan gjennomføres uten at Notodden kommunen har merknader til dette.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 22/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
10/11	Formannskapet	07.04.2011
22/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Elisabeth Steen

Arkivsaksnr: 11/256

Arkivkode: 151 &14

INNSPARINGER - RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPENE

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

----- ettersendes -----

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

Rapport fra arbeidsgruppene tas til etterretning.

Notodden kommune, 28.03.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Formannskapet i møte 07.04.2011:

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Innsparinger - rapport fra arbeidsgruppene

Vurdering

Rådmannen har følgende vurderinger:

- Vedlagte rapport viser at de tre nedsatte arbeidsgruppene har gjennomført oppdraget gitt av kommunestyret med utgangspunkt i analysen fra Agenda Kaupang.
- Oppstillingen av allerede vedtatte/gjennomførte tiltak i 2010-2011 viser at kommunestyret har tatt grep i forhold til den økonomiske situasjonen kommunen er i.
- Oppstillingen over mulige tiltak viser at det er mulig å oppnå betydelige innsparinger som vil gi kommunen en mer bærekraftig økonomi.
- De mulige tiltakene som monner er i hovedsak strukturelle tiltak.
- De fleste mulige tiltakene er allerede forelagt kommunestyret og har blitt avslått.

Notodden kommunes budsjett er i balanse, men har ikke rom til å håndtere uforutsette utgifter. For å ha det nødvendige handlingsrom i perioder med sviktende inntekter eller kostnadsøkninger anbefaler rådmannen at kommunen budsjetterer med et overskudd på tre prosent hvert år.

Konklusjon

Arbeidsgruppenes rapport viser at det er mulig å oppnå innsparinger som gir kommunen en mer bærekraftig økonomi. Tiltakene som monner er imidlertid forelagt kommunestyret i budsjettbehandlinger de siste to år, og forslagene legges derfor ikke fram på nytt. Enkelte mindre tiltak er nye og disponible i behandlingen av revidert budsjett. Summen av disse tiltakene er imidlertid beskjedne.

Rådmannen anbefaler at rapporten fra arbeidsgruppene tas til etterretning.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 23/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
11/11	Formannskapet	07.04.2011
23/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Elisabeth Steen

Arkivsaksnr: 11/256

Arkivkode: 151 &14

**REVIDERT BUDSJETT 2011
OG ØKONOMISK RAPPORTERING FEBRUAR 2011
- ØKONOMI, ÅRSVERK OG NÆRVÆR**

Formannskapets innstilling til kommunestyret:

----- ettersendes -----

Tidligere innstillinger/behandlinger:**Rådmannens innstilling til formannskapet:**

1. Økonomisk rapportering for februar 2011 tas til etterretning.
2. Fremlagte forslag til endringer i driftsbudsjettet 2011 vedtas:

Driftsbudsjett:	2011
Felles	
Økt skatteinntekt	-990
Reduksjon i inntektsutjevning	2 229
Økning i integreringstilskudd enslige mindreårige flyktninger	-3 000
Eiendomsskatt hele kommunen	-1 484
Endret momskompensasjon	-338
Endret renter og avdrag	-1 386
Sum økning til fordeling drift	-4 969
Fordelt på seksjonene:	
Sentraladministrasjon/felles	
Notodden Lufthavn AS økt tilskudd	1 400
Garantiansvar Grendehuset i Heddal (inkl. etterslep 2010)	250
Tilskudd Kirkelig fellesråd- lønnsøkning helårsvirkning 2010	150
Ulykke og gruppeliv - hele kommunen	-564
Oppvekst	
Netto økte kostnader enslige mindreårige flyktninger	2 123
Sosial og flyktninger	
Krisesenter	1 055
Samfunnsutvikling og tekniske tjenester	
Redusert inntekt avtale brann Hjartdal	550
Økning vei og strøm	762
Forsikringer bygg og anlegg	-757
Sum endringer driftsbudsjett	4 969
Mer-/mindreforbruk	0

3. Rammer som vist i investeringsregnskapet for 2011 vedtas.
4. Rådmannen gis i oppdrag å utrede fremtidig drift av ingeniørvesenet.

Notodden kommune, 28.03.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Formannskapet i møte 07.04.2011:

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Revidert budsjett 2011
og økonomisk rapportering februar 2011 – økonomi, årsverk og nærvær

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 24/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
2/11	Kommunestyret	10.03.2011 - saken utsatt
24/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Magnus Mathisen

Arkivsaksnr: 11/49
Arkivkode: 033 &14

KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING 2010

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret godkjenner ”årsmelding 2010 fra kontrollutvalget i Notodden kommune”.

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2010 m/vedlegg
2. Behandling i kontrollutvalgets møte 13.01.2011, sak 4/11

Vedlegg:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2010 m/vedlegg

Bakgrunn for saken:

I henhold til kommunelovens § 77, nr 6 skal kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret. Før en sak rapporteres til kommunestyret, skal den ha vært forelagt administrasjonssjefen (rådmannen) til uttalelse.

Rådmannens uttalelse til årsmelding for 2010 fra kontrollutvalget:

Rådmannen har ingen merknader til årsmeldingen for 2010 fra kontrollutvalget.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 25/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
2/11	Administrasjonsutvalget	02.03.2011
4/11	Kommunestyret	10.03.2011 – saken utsatt
25/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Anne Helle Skåre

Arkivsaksnr: 11/107

Arkivkode: 440

NOTODDEN KOMMUNE SOM LANGTIDSFRISK ORGANISASJON

Administrasjonsutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Notodden kommune skal bli en langtidsfrisk organisasjon.
2. Notodden kommune skal innen fem år ha økt andelen langtidsfriske medarbeidere og ha økt nærværet til et nivå som er bedre enn gjennomsnittet for kommunene i Norge.
3. Det ansettes en koordinator for langtidsfriskarbeidet som rapporterer direkte til rådmannen.
4. Administrasjonsutvalget skal løpende følge utviklingen i arbeidet.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til administrasjonsutvalget:

1. Notodden kommune skal bli en langtidsfrisk organisasjon.
2. Notodden kommune skal innen fem år ha økt andelen langtidsfriske medarbeidere og ha økt nærværet til et nivå som er bedre enn gjennomsnittet for kommunene i Norge.
3. Det ansettes en koordinator for langtidsfriskarbeidet som rapporterer direkte til rådmannen.
4. Administrasjonsutvalget skal løpende følge utviklingen i arbeidet.

Notodden kommune, 18.02.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Administrasjonsutvalget i møte 02.03.2011:

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Bakgrunn for saken:

Notodden kommune hadde et nærvær på 88,9 % i 2009, det vil si et sykefravær på 11,1 %. I 2010 var samlet nærvær i kommunen på 90,3 % (fravær 9,7 %). I budsjett for 2011 er det angitt et mål på 2 prosentpoengs forbedring fra 2009, dvs et nærvær på 90,9 %. I denne saken legger rådmannen fram et konkret forslag om å ta i bruk metoden langtidsfrisk for å få bedre arbeidsmiljø og for å nå målet om et høyere nærvær.

Arbeidsmiljøet og helsefremmende arbeidsplasser

Arbeidsmiljølovens formålsparagraf § 1-1 pkt a, setter krav til at arbeidsmiljøet *skal gi grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet.*

Helsefremmende arbeid defineres av WHO som en prosess som setter folk bedre i stand til å få økt kontroll over og forbedre og bevare sin helse.

Helsefremmende arbeidsplasser er en tilnærming som sammen med det tradisjonelle forebyggende HMS-arbeidet kan utgjøre en helhet i arbeidsmiljøarbeidet. Avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv understreker betydningen av å øke jobbnærvær og bedre arbeidsmiljøet. Dette er også viktige mål i det helsefremmende arbeidet. En utvidelse av det tradisjonelle forebyggende HMS-arbeidet til også å omfatte helsefremmende arbeid vil kreve at HMS-arbeidet i enda større grad sees i sammenheng med virksomheten som helhet.

Lillestrømerklæringen fra 2002 fremhever at helsefremmende arbeidsplasser skapes når arbeidsplasser tar hensyn til den enkeltes behov, ressurser og potensial, og utvikles gjennom deltakerstyrte prosesser. Mange begreper og metoder er nært knyttet til helsefremmende arbeidsplasser, for eksempel friskfaktorer, langtidsfrisk, jobbengasjement, trivsel, arbeidsglede osv.

Innsatskommuneprosjektet - samarbeid

Notodden kommune var med i "Kvalitetskommuneprogrammet, innsatskommuneprosjektet" i perioden 2007 til 2009. Innsatskommuneprosjektet var i stor grad bygget på prinsippene om helsefremmende arbeidsplasser. Det vil være hensiktsmessig å videreføre erfaringene fra Innsatskommuneprosjektet til vårt videre arbeid med tanke på økt nærvær fremover for Notodden kommune.

Innsatskommuneprosjektet ble enstemmig avsluttet med en anbefaling i administrasjonsutvalget om et sterkt fokus på nærværarbeid i Notodden kommune videre. Dette fokuset bør blant annet bygges på erfaringene og anbefalingene fra innsatskommuneprosjektet.

Medarbeiderundersøkelsen 2010

Notodden kommune gjennomførte høsten 2010 en medarbeiderundersøkelse hvor hele 85 % av medarbeiderne svarte. Medarbeiderundersøkelsen måler medarbeidertilfredsheten til våre medarbeidere. I løpet av første kvartal 2011 skal alle virksomheter ha gjennomført en arbeidsmiljødugnad etter fastsatte kriterier som skal være med på å lage konkrete tiltak for en bedring av arbeidsmiljøet i de respektive virksomhetene.

Undersøkelsen gir et bilde av hvordan situasjonen er, og gir et grunnlag for å følge utviklingen av en langtidsfrisk organisasjon. Den er et redskap ved utformingen av tiltak som fremmer et godt arbeidsmiljø.

Langtidsfrisk – en modell i nærværarbeidet

Helse, effektivitet og lønnsomhet er hverandres forutsetninger, og det fremmede perspektivet er nøkkelen her. God helse er derfor vår største ressurs!

Grunnlaget er konstruktivitetsprinsippet. Hvordan har vi det når vi har det som best og hva skal vi gjøre for å komme dit?

Begrepet langtidsfrisk brukes i denne sammenhengen først og fremst om mennesker i arbeidslivet, men begrepet er bygget på et helhetssyn. Helhetssynet innebærer også at man ser på mennesket som en helhet – man har et helt liv. Det som skjer i arbeidslivet har betydning for privatlivet – og motsatt.

Langtidsfrisk er en metode for å skape gode forutsetninger i organisasjoner, slik at medarbeidere kan bruke sin arbeidsevne fullt ut og være friske og effektive på jobben. Langtidsfrisk bygger på et humanistisk verdisyn og visjonen om langtidsfriske innbyggere, organisasjoner og samfunn.

Metoden langtidsfrisk kjennetegnes ved at oppmerksomheten flyttes fra sykdom og sykefravær til helse og nærvær. Langtidsfrisk mobiliserer ledere, medarbeidere, fagorganiserte og bedriftshelsetjeneste i et samarbeid for å fremme helse, effektivitet og lønnsomhet. Langtidsfrisk er nært knyttet til Verdens helseorganisasjons begrep om helsefremmende arbeidsplasser.

I langtidsfrisk skal bl.a. hver virksomhet og hver enkelt medarbeider finne svaret på tre spørsmål:

- Hvordan ser det ut når det er som best?
- Hvordan ser det ut i dag?
- Hva er nødvendig å gjøre?

Fire fremtredende helsefaktorer i følge langtidsfrisk:

- En **bevisst organisasjon med tydelige mål**, god kommunikasjon og konsekvent og direkte tilbakemelding.
- Et **kreativt miljø** med trygghet og frihet, fritt for represalier og prestisje.
- Et **fremmede/rådgivende lederskap** som kjennetegnes med informasjonsansvar, klare målsettinger og støtte, der man ikke blander seg inn men er tilgjengelig.
- Et **åpent arbeidsklima** med høy grad av medbestemmelse. Ikke detaljstyrt, men med respekt for hverandres kompetanse, tillit.

En medarbeider som ikke har vært syk i løpet av to år, og som har vært ansatt i minst tre år kalles en *langtidsfrisk* medarbeider. Å måle langtidsfriske er å måle summen av bedriftskulturen, ledelsen, lederskapet, medarbeiderskapet og det nettverket og de aktivitetene som finnes på og utenfor jobben. Andelen langtidsfriske er et statistisk mål som måler helheten.

Hva er så det fremmede prinsippet slik en ser det i langtidsfrisk?

- Vi ser mulighetene og ikke problemene – hvordan skal det være når det er som best?
- Et åpent arbeidsklima – man hjelper hverandre i å lykkes – dette krever en infrastruktur for samarbeid.

Stikkord innenfor det fremmede prinsippet:

- Mennesker og organisasjoner som får gode forutsetninger gjør en god innsats.
- Den som ikke klarer det, får hjelp.
- Man godtas for den man er.
- Gjør det beste ut av sjefen din.
- Gjør det beste ut av medarbeiderne dine.
- Gjør det beste ut av deg selv.
- Fremmede lederskap handler om:
  - Å gi medarbeideren god forutsetninger – Konstruktivitetsprinsippet:
    - Gjør medarbeideren motivert og engasjert i arbeidsoppgavene sine
    - Nå sine definerte mål
    - Gjøre en ”kjempejobb”
  - Kommunikasjonsansvar

Vurderinger

Notodden kommune hadde et nærvær på 88,9% i 2009, det vil si en fraværspersent på 11,1%. I 2010 var samlet nærværspersent i kommunen på 90,3. Selv om nærværet øker, er det etter rådmannens vurdering et potensiale for ytterligere økning.

Rådmannen legger her fram et konkret forslag om å ta i bruk metoden langtidsfrisk, som bidrar til arbeidsmiljømessige forbedringer. Etter rådmannens vurdering vil dette føre til et økt nærvær. Økt nærvær vil også ha positive virkninger på kvalitet og økonomi. Metoden langtidsfrisk vil etter rådmannens vurdering også legge grunnlaget for økt trivsel og økt effektivitet.

For å bli en langtidsfrisk organisasjon kreves det full tilslutning og forankring hos politisk og administrativ ledelse og hos de tillitsvalgte. I dette ligger også at arbeidet skal prioriteres og at det skal avsettes tilstrekkelig med ressurser i form av tid og penger til arbeidet.

For at arbeidet med langtidsfrisk skal få den nødvendige prioritet og framdrift, vil rådmannen ansette en person i full stilling til å koordinere arbeidet. En slik stilling vil bli utlyst på normal måte. Vedtatt budsjett for 2011 gir rom for dette.

For å sikre den nødvendige forankringen vil koordinatoren rapportere direkte til rådmannen.

En suksessfaktor i innsatskommuneprosjektet og i andre kommuner har vært samarbeidet mellom arbeidsgivere og arbeidstakere. Rådmannen anbefaler at dette samarbeidet videreføres også i langtidsfriskarbeidet, og at arbeidsmiljøutvalget og administrasjonsutvalget får en viktig rolle. Rådmannen foreslår at administrasjonsutvalget skal følge utviklingen i arbeidet løpende, og rådmannen vil rapportere jevnlig om arbeidet og resultatene til kommunestyret.

Framdrift

Nærværarbeidet krever kontinuerlig innsats, og det tar tid å oppnå resultater. Målsettingen er at arbeidet med langtidsfrisk vil medføre en endret kultur i organisasjonen med fokus på trivsel og forbedringer. Rådmannen foreslår i utgangspunktet en 5-års horisont på konkrete mål for nærvær og langtidsfriske i organisasjonen. Langtidsfrisk er imidlertid en varig satsing, og ikke et tidsbegrenset prosjekt.

Rådmannen vurderer at 2011 blir et planleggings- og oppstartsår. Rådmannen ser for seg følgende framdrift i 2011:

- Februar - mars: AMU, administrasjonsutvalget og kommunestyret behandler sak og vedtar at Notodden kommune skal bli en langtidsfrisk organisasjon.
- Februar – mai: Hovedtillitsvalgte, hovedverneombud, personlrådgiver og rådmannen tar prosessveilederutdanning i langtidsfrisk.
- Mars – august: Det ansettes koordinator for langtidsfrisk.
- April – juni: Introduksjon i langtidsfrisk for lederne.
- Mai – august: Handlingsplan for langtidsfrisk utarbeides og vedtas.
- August – september: Oppstart av langtidsfrisk i hele kommunen.
- Høsten 2011 – våren 2012: Det utdannes ytterligere prosessveiledere.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at Notodden kommune blir en langtidsfrisk organisasjon og legger metodikken i langtidsfrisk til grunn for sitt arbeid for å nå målene om økt nærvær og bedre arbeidsmiljø.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 26/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
12/10	Administrasjonsutvalget	06.12.2010
5/11	Kommunestyret	10.03.2011 saken utsatt
26/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Ingrid E. Haugstad

Arkivsaksnr: 08/115

Arkivkode: 406

**HELTID/DELTID - TILTAK MOT REDUKSJON AV UØNSKET
DELTID OG FLERE 100% STILLINGER I SEKSJON PLEIE/OMSORG****Administrasjonsutvalgets innstilling til kommunestyret:**

Orienteringen om fremdrift i tiltak for å redusere omfanget av deltidsstillinger tas til etterretning.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til administrasjonsutvalget:

Orienteringen om fremdrift i tiltak for å redusere omfanget av deltidsstillinger tas til etterretning.

Notodden kommune, 30. 11 2010

Magnus Mathisen
rådmann

Administrasjonsutvalget i møte 06.12.2010:

Votering:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Bakgrunn for saken:

Kommunestyret fattet i sak 71/10 følgende vedtak: ”Rådmann (leder ved seksjon for helse og omsorg) går i samtale med Fagforbundet og Sykepleierforbundet for å drøfte muligheter for nye prinsipper for turnusalternativer, deriblant ”oljeturnus” slik det er gjort i andre kommuner, for å bedre nærværet og få ned antall småstillinger. Arbeidet bør gjøres med involvering av administrasjonsutvalget.”

Saksopplysninger:

Administrasjonen har gjennom mange år arbeidet tett sammen med tillitsvalgte for å finne tiltak som kan redusere omfanget av uønsket deltid, redusere sykefravær og øke kvalitet. Det vises her til tidligere saksbehandling og politisk behandling i administrasjonsutvalget.

Våren 2010 ble det gjennomført ny kartlegging av uønsket deltid. I første omgang har vi fokusert på fagutdannet personell (sykepleiere, hjelpepleiere og vernepleiere). Resultatet viser følgende (oppdatert per november 2010):

Virksomhet	Ønsker større stilling	Ønsker flytende/ekstra helg	Får tilbud om flytende vakter/ekstra helg fra 01.01.11
NOS	8	3	0
Haugmotun	14	9	4, opptrapping ?
Gransherad	10	1	?
Hjemmebasert tjeneste	7	1	1
Tjeneste for funksjonshemmede	10	5	3, opptrapping?
Psykisk helse	2	0	0

Av de 51 som ønsker utvidet stilling er det 23 som søker 100%.

Tilbud om 25% utvidet stilling til 8 medarbeidere vil bli sendt ut i begynnelsen av desember. Disse forplikter seg til å jobbe en ekstra helg i løpet av 12 uker. Den utvidede stillingsprosenten vil bli satt inn i turnusplan, men det blir skriftlig avtalt at arbeidsgiver har anledning til å endre arbeidssted/vakt med en varlingsfrist på 14 dager. Avtaler om slik arbeidsordning er gjennomgått og godkjent av både Fagforbundet (møter er avholdt med Kompetansesenteret i Skien) og Norsk sykepleierforbund. Det har vært en omfattende prosess med å få til lovlige avtaler.

I forslaget fra representanten Helene Brekke blir det vist til prosjekter og tiltak i andre kommuner, der det blant annet er innført ordninger med oljeturnus. Vi har vært i kontakt med flere av disse kommunene og har forstått at alternative arbeidsordninger først og fremst er tatt i bruk i tjeneste for funksjonshemmede eller knyttet opp mot spesielt krevende brukere.

Notodden kommune har satt som målsetting at alle som ansettes i fagstillinger i helse og omsorg skal kunne tilbys 100% stilling. Dette vil være et kontinuerlig arbeid og fortløpende resultat fremkommer i årsmelding.

I første omgang har valgt å ha fokus på tiltak ”flytende vakter/ekstra helg” og har ønsket å komme i gang med denne arbeidsordningen før andre prosjekter vurderes og innføres.

Samtidig ønsker vi å være positive til initiativ fra ansatte som vil se på andre arbeidsordningen. Blant annet arbeides det nå med igangsetting av prosjekt på Haugmotun og i hjemmesykepleieren der det arbeides 12-15 timersvakter i helgene. Begrunnelse fra ansatte er et ønske om å jobbe færre helger. Tiltaket medfører ikke at noen får utvidelse av stillinger eller reduksjon av deltidsstillinger.

Det er Fagforbundet (v/Kompetansesenteret) og ikke Arbeidstilsynet som ”godkjenner” utvidet arbeidstid (innenfor lovens rammer). Dette gjelder på landsbasis og ikke spesielt for Notodden/Telemark. Fagforbundet vektlegger hensynet til ansattes helse og velferd og at ordningene skal være frivillige og akseptert av tillitsvalgte og verneombud.

Fagforbundet og Sykepleierforbundet i Notodden kommune er positive til alternative arbeidsordninger. Både på Haugmotun og i hjemmetjenesten er foreslåtte prøveordninger på arbeidssteder der det er rolige (stor grad av tilsyn) i helgene. Rent helse- og velferdsmessig tror vi det er lettere å forsvare bruk av lange vakter på slike steder enn på vanlig sykehjemsavdeling der det er et svært mye tråkk hele dagen og ansatte er fysisk slitne etter 8 timers arbeidsdag.

Samarbeidet mellom administrasjon og tillitsvalgte vil fortsette med å se på tiltak for å redusere omfanget av uønsket deltid for ufaglærte. Her vil det også bli fokusert på kompetansehevende tiltak.

Arbeidsmiljøutvalget har ikke fått uttalt seg om utvidet arbeidstid (12-15 timer), men sak blir lagt fram i møte i desember.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 27/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
1/11	Oppvekstutvalget	02.02.2011
7/11	Kommunestyret	10.03.2011 saken utsatt
27/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Jan Erik Søhol

Arkivsaksnr: 08/1241

Arkivkode: A20

ALTERNATIVE LÆRINGSARENAER

Oppvekstutvalgets innstilling til kommunestyret:

Det opprettes ikke en alternativ læringsarena som et alternativ til ungdomsskolen.

Det bes om en evaluering av tiltakene *Ny Giv*, *Arbeidslivsfag* og *Medra* i løpet av høsten 2011.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til oppvekstutvalget:

Det opprettes ikke en alternativ læringsarena som et alternativ til ungdomsskolen.

Notodden kommune, 28.01.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Jan Erik Søhol
seksjonsleder

Oppvekstutvalget i møte 02.02.2011:

Anne Haugen Wagn (SOL) foreslo:

Oppvekstutvalget ber om en evaluering av tiltakene *Ny Giv*, *Arbeidslivsfag* og *Medra* i løpet av høsten 2011.

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Anne Haugen Wagns forslag ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Bakgrunn for saken:

Vedtak i kommunestyret i møte 24.06.2010 sak 60/10:

Rådmannen får i oppdrag å:

- utrede oppvekstsenter i Lisleherad (kommunestyresak 35/09), **alternativ læringsarena** og konsekvenser av en justering/endring av kretsgrenser
- kartlegge eventuelle konsekvenser nye kompetansekrav i lærerutdanninga vil få for den enkelte skole
- utarbeide en plan for Notodden-skolene, som har til mål å heve kvaliteten på læringsarbeidet ytterligere
planen tar utgangspunkt i Stortingsmelding 31 ”Kvalitet i skolen”

Tillegg:

Det utarbeides en prioritert investeringsplan for skole som vedtas i sammenheng med budsjett 2011.

Opprettelse av alternativ læringsarena ble utredet i 2008 sak 9/08 i oppvekstutvalget. Det ble siden satt av midler til oppstart i budsjett 2008. Opprettelsen ble senere utsatt, og det er siden er det ikke satt av økonomi til alternative læringsarena.

Utredningen fra høsten 2008 er fortsatt gjeldene, men det er siden den gang blitt tydeliggjort fra utdanningsdirektoratet om mulighetene i bruk av alternative opplæringsarenaer i grunnskolen. I tillegg har Notodden kommune satt i gang tiltak for denne elevgruppen som er i oppstartsfasen.

Saksutredning.

I vedtak i kommunestyret 24.6.2010 sak 60/10 bes administrasjonen om å utrede muligheter for å etablere det som går under navnet ”alternative læringsarenaer”.

Det er en økende andel av elevmassen som ikke finner seg til rette innenfor rammene av det ordinære opplæringstilbudet, og skolene makter i liten grad å gi disse elevene et tilbud som imøtekommer de spesielle utfordringene de stiller de overfor. Dette er elever som;

- har sosiale problemer/atferdsvansker
- er underytere
- er teorisvake
- er mobbeofre
- vil profittere på et alternativt tilbud

For elever som faller inn under en eller flere av disse kategoriene så kan det være en løsning å skape alternative læringsarenaer hvor målet er å snu en negativ trend, og skape en ny skolehverdag slik at de kan få utnyttet de muligheter de har.

Opplæringsloven slår fast i § 1-2, 5. ledd at alle elever har rett til opplæring tilpasset den enkeltes evner og forutsetninger. Elever som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet har rett til spesialundervisning. Det er ikke noe entydig kriterium knyttet til hva som er tilfredsstillende utbytte, men spørsmålet må avgjøres med skjønn.

Nyere forskning peker på at spesialundervisning har klare avlastningsfunksjoner. Det vises blant annet til overrepresentativitet av gutter og minoritetsspråklige, overvekt av elever med problematferd, samt mye bruk av assistenter. Dette kan være ordninger som avlastet den enkelte skole, lærer, klasse, men det handler ikke om den enkelte elevs behov. Når det gjelder atferdsproblemer i skolen, må det tas et annet grep. I mange tilfeller vil nøkkelen til forbedring ligge i å skape nye rammer for et motiverende læringsmiljø, med situasjonstilpassede arbeids/læringsmetoder og arenaer. Det skulle derfor være et mindre behov for enkeltvedtak på dette området, men større behov for å etablere et nært samarbeid mellom eleven og alle berørte parter.

Hva vet vi om slike tilbud?

I 2003 ga Læringscenteret ut to veiledere for arbeidet med elever som viser alvorlige atferdsproblemer. Generelt gir veilederen råd i forhold til hvordan den enkelte skole kan hanskles med disse elevene innenfor det ordinære opplæringstilbudet. Det poengteres at det ikke finnes noen enkle oppskrifter, men det er avgjørende at skolen satser målbevisst og systematisk på kunnskaps- og erfaringsbaserte tiltak og aktiv utprøving av ulike modeller.

Forskningen er svært tydelig på at segregerte tiltak etablert utenfor elevenes normale oppvekst- og opplæringsarenaer, og som eksklusivt gir et tilbud til homogene grupper av elever som sliter, er en svært risikofylt strategi. På kort sikt kan dette representere et trivselsfremmende og atferdsmodererende skoletilbud. Men i mange tilfeller kan det også resultere i eskalerende og alvorligere atferdsavvik. Undersøkelser tyder også på at slike alternative skoletilbud i liten grad bidrar til økt læringsutbytte og videre skolegang.

I utdanningsdirektoratets rundskriv nr 3 2010 *bruk av alternativ opplæringsarenaer i grunnskolen* gjøres et klart at det begrenset mulighet til å gi elever opplæringstilbud utenfor den ordinære skolen/klassen. Dersom det skal gjøres, må eleven ha rett til spesialundervisning, og tiltaket må være til av hensyn til eleven, ikke av andre hensyn.

Dersom kommunen likevel ønsker å satse på segregert opplæring der elevene tas ut av sitt normale læringsmiljø så er det avgjørende;

- at elevene som får tilbud har rett til spesialundervisning etter opplæringsloven.
- at det er sterk vekt på individuell oppfølging
- at lærerrollen utvides og at det etableres positive relasjoner mellom lærere og elever
- at det er nært samarbeid med hjemmet og lokalmiljøet
- at det er systematisk satsing på utvikling av sosial kompetanse
- at det er målrettet faglig opplæring

Veilederne fra Læringscenteret er likevel tilbakeholdne med å anbefale å etablere slike tilbud. Det som ifølge forskning viser seg å fungere best er skoleomfattende tiltak sammen med enkelte enetiltak og smågruppetiltak organisert innenfor den vanlige skolen, men utenfor ordinær klasse. Altså en økt bruk av kombinasjoner av tilpasset opplæring i ordinær klasse, alternativ skole og/eller arbeidslivsrelatert praksis. Dette for å gi så vel de aktuelle elevene som ordinærskolen en tiltrengt "pustepause", der ordinærskolen etter pausen forpliktes til aktiv restrukturering av sitt tilbud slik at eleven tilbys et mer inkluderende opplæringstilbud i hjemmeskolen etter oppholdet i en segregert skoleenhet.

Ut fra dette så er det nærliggende å trekke den konklusjonen at kommunen ikke bør etablere alternative segregerende skoletilbud der elevene oppholder seg på permanent basis. Dersom det skal etableres må det være for elever som har rett til spesialundervisning etter opplæringsloven.

Tilbud er etablert i andre kommuner.

Villa Frednes i Porsgrunn kommune

Kommunen har opprettet en base for barn i grunnskolen som viser alvorlige atferdsproblemer. Basen er lokalisert til et eget hus kalt Villa Frednes. Basen er ikke ment å være et permanent skoletilbud, men benyttes i nært samarbeid med elevenes hjemmeskoler og for en avgrenset tidsperiode.

Tiltakets navn er "Spesialpedagogisk ressursteam". Det er tilsatt 3 høyt kvalifiserte medarbeidere og en daglig leder. Tiltaket er administrativt lagt inn under en av kommunens ungdomsskoler med eget budsjett.

Tilbudet til skolene er skissert i tre tiltaksmodeller eller strategier:

- Tiltaksmodell 1: *Skole og klassebaserte tiltak*
- Tiltaksmodell 2: *Individuelt, segregert opplæringstilbud*
- Tiltaksmodell 3: *Akuttinnsats*

Tiltaksmodell 1 " Skole og klassebaserte tiltak".

Skolen anmoder spesialpedagogisk ressursteam om bistand. Spesialpedagogisk ressursteam tilbyr da å delta i elevens ordinære undervisning over tid. Skolen forplikter seg til å motta systemisk veiledning der fokus ligger på

- sammenhengen mellom elevenes læring og atferd og faktorer i og omkring de situasjoner der elever befinner seg
- relasjoner mellom jevnaldrende
- forhold mellom elev og lærer
- undervisningen
- klasseledelse
- elevenes trivsel
- samarbeid hjem / skole

Tilbudet ansees som en generell ressursøkning i den skolen/klassen det gjelder, og det er derfor ikke nødvendig med tillatelse fra foresatte.

Tiltaksmodell 2. "Individuelt, segregert opplæringstilbud"

Skolen anmoder spesialpedagogisk ressursteam om bistand. Det er en forutsetning at *Tiltaksmodell 1* er prøvd før en går til det skritt å organisere undervisning utenfor skolen i regi av Spesialpedagogisk ressursteam. Bruken av segregering bør som nevnt benyttes med stor forsiktighet, men noen svært få elever har så omfattende atferds og motivasjonsproblemer, og så stort behov for omsorg, struktur, skjerming og sosial kontroll at opplæringstilbudet må være skjermet fra andre elever.

Det er en forutsetning for å iverksette slik undervisning at skolen, eleven selv (når eleven er over 15 år) og elevens foresatte mener at undervisningen bør vær segregert fra andre elever i en periode. Samtidig med at eleven gis et tilbud utenfor egen skole forpliktes skolen til å motta systemisk veiledning som skissert under tiltaksmodell1.

Tiltaksmodell 3. "Akuttinnsats"

Skolen anmoder spesialpedagogisk ressursteam om bistand. I enkelte svært sjeldne tilfeller der elever viser vold mot andre elever/voksne og eller gjentatt mobbing kan § 9a-3 i opplæringsloven benyttes. Rektor fatter da enkeltvedtak om segregert undervisningsorganisering i regi av Spesialpedagogisk ressursteam. Vedtaket trenger ikke sakkyndig vurdering, men er basert på rektors egen vurdering. Tiltaksmodell 3 er ikke basert på frivillighet fra elevens/foresattes side.

Under elevens opphold utenfor skolen forpliktes skolen til å motta veiledning slik som skissert i tiltaksmodell 1.

Uavhengig av hvilken av de tre modellene som tas i bruk så vil arbeidet til Spesialpedagogisk ressursteam følge fire faser. 1) Det skal skje en omfattende kartlegging av den totale situasjonen. 2) Situasjonen skal analyseres, og det skal lages mål og planer som er forpliktende for alle parter. 3) Ressursteamet skal bidra i undervisningssituasjoner og gi veiledning til lærere. 4) Det skal gjennomføres hyppige evalueringer som kvalitetssikrer arbeidet. I tillegg vil det være tiltak som er rettet mot hjemmet, og samarbeid med andre instanser som for eksempel barneverntjeneste, familiehelsetjenesten, BUP, lege, kulturskolen osv.

Det skrives avtale som sikrer forpliktelse og god gjennomføring. Avtalen skal blant annet si noe om tidsrom, omfang, ressursbruk, tilpasning til skolen, hvem som berøres, ansvarlige, rekkefølge på tiltak, metoder, kompetanseutvikling, suksessfaktorer, milepæler og plan for evaluering.

Skoleprosjektene i Skien kommune

Et skoleprosjekt er en liten skole med få elever, i alminnelighet rundt 8 gutter og jenter. Det er vanligvis 3-4 voksne. Ved skoleprosjektene gjelder det samme læreplanverket som for andre grunnskoler. Det er nå seks skoleprosjekter i kommunen som er lokalisert på ulike steder.

Plassene ved prosjektene er basert på frivillighet og elevene må søke seg dit.

Opptaksmyndighet er skolekontoret i samråd med skolen og PPT. Hele systemet er organisert som et tverretatlig samarbeid der representanter for skoleetat, sosialetat, helseetat og kulturoetat danner en styringsgruppe. Hensikten er at ressurser og tiltak kan samordnes mellom etatene.

Ved skoleprosjektene får elevene nye muligheter. Her skal de starte med å jobbe med ting de allerede kan, og det skal utarbeides individuelle opplæringsplaner. En stor del av opplæringen foregår utenfor klasserommene. Elevene ved prosjektene får også tilbud om regelmessige fritidsaktiviteter på ettermiddagstid og i ferier.

Det legges vekt på at elevene skal ha god kontakt med hjemmeskolen sin slik at de kan opprettholde god kontakt med klassekamerater og lærere mens de er i prosjektet. Målsettingen er at alle prosjektelevene tilbakeføres til den vanlige skolen.

Møllehjulet skole i Fredrikstad kommune

Møllehjulet er en alternativ skole for ungdomstrinnet i Fredrikstad. Skolen startet opp høsten 2003 og hadde skoleåret 2007/08 totalt 9 elever. 6 voksne (3 pedagoger og 3 miljøarbeidere) i ulike stillingsstørrelser jobbet på Møllehjulet dette året. Møllehjulet ligger innenfor Kvernhuset Ungdomsskoles område. Møllehjulets elever nyter godt av dette, både når det gjelder arealmuligheter og relasjonsmuligheter. Elevene disponerer Kvernhusets uteområder, gymsal, kantine og spesialrom. Møllehjulet og Kvernhuset har de aller fleste pausene til samme tid. Elevene nyter derfor godt av samvær med både gamle og nye bekjente som er elever der.

Arbeidsdagen på Møllehjulet

Dagen på Møllehjulet har en tydelig fire-deling.

1. Første økta består av samling etter fast mønster rundt matbordet.
2. Andre økta består av korte forelesinger med tilpassede oppgaver
3. Tredje økta består av trening i kjernefagene.
4. Fjerde økta består av praktisk/estetisk aktivitet.

Kort fortalt er innholdet som følger;

1) Samling (30 minutter)

Elever og voksne møtes til "samling m/mat". Voksne styrer samlingen etter fast oppsatte punkter. Elevene starter med å ta igjen "dagen i går" der de sammen lærer går gjennom det positive som skjedde da. Deretter får elevene mulighet til å fortelle om ting de opplevde etter skolen dagen før. I denne økta stilles det store krav til den enkeltes adferd. Det skal være veldig stille og behagelig rundt bordet.

2) Forelesing m/ oppgaver (30 minutter)

Etter ti minutter pause møtes elevene til forelesing. Når fagene NF, SAF og KRL og MUSIKK står på planen, arbeider lærer som regel fra tavla i de første 15 minuttene. Elevene vet at de må velge mellom å engasjere seg med adekvate spørsmål eller være helt stille disse 15 minuttene. Straks forelesingen er over, blir oppgaver fra forelesingen delt ut.

3) Kjernefag-økter (norsk/engelsk/matematikk, 90 minutter)

Elevene starter i år klokka 11.15 på mandager. Etter samling og gjennomgang av uka som venter, starter alle elevene med sitt individuelle "Mandagshefte". Dette heftet består av oppgaver i kjernefagene, pluss noe Naturfag. Gjennom denne individuelt tilpassede mandagsjobbingen har den enkelte elev fått en god start på ukas kjernefag-jobbing. Elevene får en tilsvarende økt hver tirsdag, onsdag og fredag. Disse øktene blir alltid brutt opp av "Pauseaktivitet sammen med en voksen". For de fleste blir det et avbrekk med fysisk aktivitet, men det hender også at kortspill, PC-spill eller tjuvstarting på praksisøkta er ungdommenes valg.

4) Praktisk/estetisk aktivitet (90 – 120 min)

Tirsdag, onsdag og fredag blir elevene satt opp på ulike praksis. Praksisen er til enhver tid en blanding av arbeidsforpliktelser Møllehjulet har tatt på seg, fagrelatert praksis skolen setter opp og individuell praksis den enkelte elev har ønsket seg. Av praksis nevnes:

- Diverse tjenesteyting i nærmiljøet
- Kroppsøving utendørs og i sal.
- Produksjon av varm mat for salg
- Produksjon av rundstykker og snitter
- Produksjon av egen turmat, ofte varm.
- Baking
- Bilvask/hjulskift i firmaet "Nesten Ren Bil A/S"
- Reparering av gamle sykler, inkl lakking i "Møllehjulets farger".
- Mekking og oppgradering av egne sykler.
- Maling, tapetsering, flislegging, div. snekring.
- Klatring
- Bowling
- Svømming
- BMX-sykling
- Panduro-aktivitet
- Husvask

Torsdag består av praktisk aktivitet i form av "Utflukter og Friluftsliv". Turer i nærmiljøet, turer til kjente friluftsteder i fylket, til sjø, skog og mark står sentralt i opplegget. Bedriftsbesøk, besøk på museer/gallerier og offentlige institusjoner blir også del av torsdagsaktivitetene.

De ansatte har jobbet mye med mål, prinsipper og verdisyn som skal gjelde for arbeidsfellesskapet ved Møllehjulet. De har noe aktivitet på kveldstid og har et nært samarbeid med foresatte, PPT, barnevern, BUP og tidligere elever.

Villa Ro i Kongsberg kommune

Villa Ro er et pedagogisk skoletilbud i et eget bygg for elever primært i 10. klassetrinn i grunnskolen på Kongsberg. Elevene søker her et frivillig tilbud, og inntak skjer etter begrunnet søknad og intervju. Elevene har i dette tilbudet både rettigheter og plikter som er konkretisert i en kontrakt som undertegnes av elev, foresatte, kontaktlærer og opptaksmyndighet.

Villa Ro sin målsetting er å skape en arena hvor hver elev skal få sjansen til å vise hvem de er. Alle 12 har forskjellige grunner til at de ønsker en ny start med blanke ark. Det blir derfor viktig at alle elevene får muligheten til å blomstre på sin måte og sette seg de mål som er viktige for dem. Noen har derfor faglige mål, men sosiale mål kan være like naturlige.

Villa Ro er en alternativ læringsarena hvor målet er å snu en negativ trend og skape en ny skolehverdag både for elever med liten interesse for den teoretiske skolen, for den middels skoleflinke og for de som opplever at de ikke får utnyttet sine muligheter.

Informasjon og inntaksrutiner er som følger:

1. Ved påsketider besøker Villa Ro de 4 ungdomsskolene i Kongsberg kommune. Alle 9. klassene får besøk og det informeres om tilbudet Villa Ro. Søknadsskjema deles ut. Etter informasjonen er de ansatte ved Villa Ro tilgjengelige for spørsmål og en personlig samtale.
2. Alle søkerne blir innkalt til et intervju sammen med sine foresatte. På intervjuet vil elevene få anledning til å utdype søknaden og sette ord på hvorfor akkurat han/hun skal få plass på Villa Ro. Intervjuerne er lærerne på Villa Ro og en fra Undervisningstjenesten.
3. Søknadene og inntrykkene fra intervjuene blir så behandlet, og en innstilling blir utarbeidet.
4. Innstillingen blir så sendt til Undervisningssjefen som er inntaksmyndighet.
5. Den enkelte rektor på ungdomsskolene kommer med innspill direkte til Undervisningssjefen.
6. De 12 som får plass vil få brev om inntak så snart dette foreligger.
7. Det blir ikke gitt noen begrunnelse til de som ikke får plass.

Tiltak som er satt i gang i Notodden kommune etter høsten 2008.

Forsøk med arbeidslivfag ved Heddal ungdomsskole.

Arbeidslivfag er et alternativ til 2 fremmedspråk i ungdomskolen. Formålet er å bidra til å skape et ungdomstrinn som tar bedre hensyn til variasjon mellom elevene. Elevene skal jobbe praktisk med arbeidsoppgaver hentet fra yrkesfaglige utdanningsprogrammer i videregående opplæring tilpasset ungdomstrinnet. Opplæringen kan foregå i tett samarbeid med lokalt arbeidsliv.

Heddal ungdomsskole har som en av 6 skoler i Telemark fått bli med på forsøk på arbeidslivfag i skoleåret 2010/2011. Skolen deltar i dette skoleåret i nettverk med de andre skolene i Telemark for å utvikle faget. Det er grunn til å tro at alle ungdomskoler må tilby arbeidslivfag som et alternativ til 2 fremmedspråk i framtida. Faget vil bidra til å gi opplæringen i ungdomstrinnet en mer praktisk tilnærming.

Utviklingsarbeid ved Notodden ungdomskole

Notodden ungdomskole hadde høsten 2010 en utfordring for en del elever som skolen ikke fikk til å tilrettelegge undervisningen for. Det ble satt i gang utviklingsarbeid for å møte dette i samarbeid med PPT.

Medra elevkurs.

Medra elevkurs er en praktisk retta opplæringsarena for elever ved Notodden ungdomsskole. Kursene er lagt opp som elevbedrift og er av 6 ukers varighet.

Felles for alle kursene er at det arbeides med varierende utvalg av de grunnleggende ferdighetene i fagene fra kunnskapsløftet men med en praktisk tilnærming:

- økonomi og regnskap
- oppstart og avslutning av elevbedrift
- kundebehandling
- vareproduksjon
- punktlighet
- salg av varer og opplevelser
- søknad på stillinger

Kursene/bedriftene skal i utgangspunktet drive seg selv økonomisk ved salg av varer og tjenester evt. spare skolen for kostnader.

Læreplanen sier at det fremste mål for utdanning er utvikling. Opplæringen skal møte barn, unge og voksne på deres egne premisser, og samtidig føre dem inn i grenseland der de kan lære nytt ved å åpne sinn og prøve evner.

Aktuelle kurs/bedrifter

Notodden ungdomsskole har inneværende år tilbudt følgende 6-ukers kurs:

- Vaktmestertjeneste ved skolen i samarbeid med vaktmestergruppa (2 timer pr. uke)
- Kafe/catering – elevkantine og catering til interne møter og arrangementer (3 timer pr. uke)
- Teater- til fremvisning for barneskoler og barnehager (2 timer pr. uke)
- Sykkelverksted- salg og vedlikehold/repasasjon av sykler (3 timer pr.uke)

Av andre kurs som planlegges utover skoleåret er:

- billedbehandling – lage elevguide og presentasjonsmateriell
- vokalkurs i blues i samarbeid med Rita Engedalen
- bilpleie- vask og polering av biler
- utsmykking av skolen i samarbeid med lokale kunstnere og egne krefter

Målgruppe

I utgangspunktet kan alle elever søke på de ulike kursa som blir tilbudt. Likevel vil enkelte grupper bli prioritert. Det er plass til 8-10 elever i hvert kurs.

1. Elever med rett til spesialundervisning, og hvor deltakelse i Medra-kurs er en del av den sakkyndige vurderingen/tilrådingen.
2. Elever som lærere/foresatte vurderes til å ha nytte av en praktisk tilnærming til fagstoffet
3. Andre elever som ønsker deltakelse.

For elever i gruppe 1 og 2 gjelder 25 % -regelen. Det vil si at de kan ha 25 % alternativt undervisningsopplegg i de enkelte fag uten at det fraviker fra læreplanen
Noen elever vil kunne delta på alle de Medra-kursene som tilbys. Skal det være aktuelt må eleven ha en IOP. Kursene er lagt til ulike tidspunkt og dager gjennom uka.

Lærerkrefter

NUSK har i år lagt inn i arbeidsavtalen timer til Medra elevkurs for 3 lærere (hhv. 2+3+5 timer)

Personalet er også positive til at dersom en lærer har kompetanse på et praktisk område kan aktuell lærer bytte med en av Medra-lærerne om å ha undervisning i egen klasse mens kurset pågår. Dette bidrar til fleksibilitet og at vi får utnyttet personalets kompetanse på en god måte, samtidig som det er motiverende for lærerne.

Inntaksprosedyrer

Elevene får informasjon om kurs som tilbys. Alle får anledning til å søke med begrunnelse, underskift fra foresatte og anbefaling fra kontaktlærer. Prosjektleder, rådgiver og rektor "ansetter". Det er muligheter for intervju.

Det gis 1 ukes gjensidig oppsigelsestid.

Vurdering

Det er laget vurderingsskjemaer for de ulike kursa hvor en trekker inn mål fra læreplanene i de ulike faga, og ser hvilke mål som blir ivaretatt i kursa. Vurdering i Medra elevkurs kan være et supplement til vurderingen i de ulike fag.

Erfaringer så langt

Notodden ungdomsskole har utelukkende positive erfaringer med Medra elevkurs så langt:

- stor søkning
- god effekt ved at teorisvake/ statussvake elever går sammen med teoristerke elever med status i elevgruppa. Gjensidig nytte og forståelse for hverandres sterke sider og nytten av samarbeid. Opprettholder også statusen på kursene.
- Positivt bidrag til hele skolen (vaktmestertjeneste og elevkantine)
- Motiverte elever på kursene
- Inntektsmuligheter
- Åpner for samarbeid med næringsliv og andre kommunale seksjoner

Denne måten å organisere alternativ læringsarena på er etter vår mening ideell. Dette fordi det ikke er et segregert tilbud, elevene blir ikke frakoplet normalmiljøet. På denne måten blir også positive holdninger og status på opplæringstilbudet ivaretatt på en god måte. Det kreves heller ikke IOP for å kunne delta i ett eller flere av kursene gjennom året så langt det ikke overstiger 25 % av det totale timetallet i faget.

Ungdomsskolene i Notodden kommune deltar prosjektet Ny giv.

Kunnskapsdepartementet har satt i gang et prosjekt som er kat Ny giv i alle landets fylker. Notodden er sammen med Kragerø og Skien fått delta i prosjektet. Arbeidet i prosjektkommunene startet i januar, og det er lagt opp til at de resterende kommunene i fylket blir med fra 2012.

Målet med satsingen er å legge til rette et skoletilbud for de 10 % svakest presterende elevene på 10 trinn. Denne elevgruppen vil få tilbud om et skoletilbud for å gjøre de mer i stand til og motivert til videregående opplæring. Denne gruppen er i faresonen for å falle ut av videregående opplæring.

Notodden kommune har i samarbeid med Notodden videregående skole laget et tilbud som vil bli prøvet ut med elever våren 2011.

Denne elevgruppen vil fra februar 2011 og ut skoleåret få tilbud om kursing 8 timer pr uke innefor grunnleggende ferdigheter. Undervisningen vil ha en praktisk innretning, lærerne som skal undervise vil gjennomgå kurs som Kunnskapsdepartementet arrangerer.

Det er et mål at elevene skal få tilbud om en ukes sommerjobb, der målet er å gjøre seg erfaring med å få ansvar.

De vil få tilbud om 3 dagers forkurs før oppstart på videregående skole som vil gjøre eleven bedre rustet til å møte videregående skole.

De foresatte til elevene vil også bli gjort bedre i stand til å følge opp og motivere sine barn i overgangen fra grunnskole til videregående skole. I dette arbeidet vil PPT delta.

Tiltaket har blitt svært godt mottatt av elever, foresatte og lærere.

Stortingsmelding om ungdomskolen

Det legges fram egen stortingsmelding fra Kunnskapsdepartementet om ungdomstrinnet våren 2011. Det er varslet at i meldingen skal man blant annet vurdere:

- Endringer i fag- og timefordelingen på ungdomstrinnet
- Hvordan få til en mer praktisk og virkelignær opplæring som motiverer flere elever
- Vurdere tiltak om opplæring for grupper med særskilte behov og for minoritetsspråklige som kan rettes spesielt inn mot ungdomstrinnet.

Økonomi

Ved oppstart av alternative læringsarena som i Skien, Kongsberg eller Fredrikstad vil det påløpe kostnader til ansatte, lokaler, og drift. I saksutredingen fra høsten 2008 ble kostnaden beregnet til ca 2.400.000,- (2 lærerstillinger, lokaler og drift.)

Tiltak som er igangsatt i grunnskolen i Notodden etter 2008 er gjort innefor rammen som er gitt for grunnskolen.

Ved oppstart av alternativ læringsarena innenfor rammen som er gitt til grunnskolen vil det være vanskelig å videreføre tiltak som er satt i gang etter 2008.

Oppsummering

Notodden kommune arbeider med å utvikle allerede igangsatte tiltak innenfor dagens ramme. Dersom det er ønskelig å utvide allerede igangsatte tiltak må pedagoginnsatsen i ungdomskolen økes.

Notodden kommune deltar i forsøk med prosjektene Ny giv og Arbeidslivsfag som begge er i startfasen.

Det er varslet at opplæringstilbudet til elever som ikke finne seg til rette i ungdomskolen blir en del av ungdomskolemeldinga som kommer våren 2011.

Konklusjon

Notodden kommune arbeider med å utvikle allerede igangsatte tiltak innenfor dagens ramme. Dersom det er ønskelig å utvide allerede igangsatte tiltak må pedagoginnsatsen i ungdomskolen økes.

Opprettelse av alternativ læringsarena innenfor rammen til grunnskole, vil redusere muligheten kraftig til å videreføre igangsatt i utviklingsarbeid på ungdomstrinnet.

Det opprettes ikke en alternativ læringsarena som et alternativ til ungdomskolen.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 28/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
7/11	Formannskapet	03.03.2011
10/11	Kommunestyret	10.03.2011 saken utsatt
28/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Tore Hagen

Arkivsaksnr: 11/199

Arkivkode: K00

NOTODDEN SOM MILJØFYRTÅRN-KOMMUNE
TILSLUTNING TIL NETTVERK FOR MILJØFYRTÅRN**Formannskapets innstilling til kommunestyret:**

1. Notodden kommune slutter seg til nettverket av Miljøfyrtårn-kommuner.
2. Miljøhygienisk avdeling, Notodden er sertifisør.
3. Virksomhetsleder for miljøhygienisk avdeling, Tore Hagen, er miljøfyrtårnkontakt i Notodden kommune.
4. Notodden kommune ønsker å etablere regionalt samarbeid med en eller flere kommuner i Kongsbergregionen.
5. Kostnader for 2011 på maksimum kr. 13.000 (uten regionrabatt + 2 sertifiseringer) dekkes over budsjettet til miljøhygienisk avdeling, seksjon for helse og omsorg

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

1. Notodden kommune slutter seg til nettverket av Miljøfyrtårn-kommuner.
2. Miljøhygienisk avdeling, Notodden er sertifisør.
3. Virksomhetsleder for miljøhygienisk avdeling, Tore Hagen, er miljøfyrtårnkontakt i Notodden kommune.
4. Notodden kommune ønsker å etablere regionalt samarbeid med en eller flere kommuner i Kongsbergregionen.
5. Kostnader for 2011 på maksimum kr. 13.000 (uten regionrabatt + 2 sertifiseringer) dekkes over budsjettet til miljøhygienisk avdeling, seksjon for helse og omsorg.

Notodden kommune, 24.2.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Anne Grete Rønningsdalen
seksjonsleder

Formannskapet i møte 03.03.2011:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. Informasjon om miljøfyrtårn

Sammendrag:

Miljøfyrtårn er en nasjonal sertifiseringsordning som tilbyr miljøsertifisering til private og offentlige virksomheter. I Notodden er det sertifisert kun en bedrift fra før, Princess på Tuvensenteret, som ble sertifisert i desember 2010. I og med at Notodden på dette tidspunkt ikke var Miljøfyrtårnkommune, måtte stiftelsen Miljøfyrtårn gi dispensasjon for tildelingen. Stiftelsen krever nå at Notodden kommune melder seg inn i nettverket av miljøfyrtårnkommuner dersom flere virksomheter skal sertifiseres.

En tilslutning vil være et viktig bidrag i oppfyllelse av Notodden kommunes klima- og energiplan og i tråd med kommunens ambisjon om å framstå som en miljøbevisst kommune.

Det bør ligge til rette for et regionalt samarbeid om ordningen med kommuner i Kongsbergregionen, idet flere av disse allerede er tilknyttet nettverket. Dette vil i så fall gi både økonomiske og praktiske fordeler.

Miljøhygienisk avdeling i Notodden kommune har allerede utdannet 2 personer med godkjent sertifiserutdanning. I tillegg må det utpekes en miljøfyrtårnansvarlig i kommunen, som skal være et bindeledd mellom kommunen og virksomheter som ønsker å sertifisere seg.

Saksopplysninger:

Hva er Miljøfyrtårn?

Miljøfyrtårn er en nasjonal sertifiseringsordning som tilbyr miljøsertifisering til private og offentlige virksomheter, særlig med vekt på små og mellomstore bedrifter. Ordningen støttes økonomisk av Miljøverndepartementet, men bygger primært på et lokalt samarbeid mellom kommuner og virksomheter. Stiftelsen Miljøfyrtårn (Kristiansand) administrerer ordningen. I styret sitter representanter fra bl.a. Kommunenes sentralforbund, kommuner, Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon, NHO og LO. På den måten er Miljøfyrtårn forankret som et viktig nærings- og miljøpolitisk virkemiddel i de viktigste organisasjonene i privat og offentlig næringsliv.

De enkelte bransjekravene er sentrale i Miljøfyrtårn. Ved å tilfredsstille disse kravene, oppnås primært positive effekter både for arbeids- og ytre miljø, men også økonomiske besparelser på driftssida.

Kommunene har en sentral rolle i Miljøfyrtårn. Når virksomheter i Notodden kommune skal kunne sertifiseres, må kommunen ha lisens fra Stiftelsen Miljøfyrtårn. Den får kommunen når det er gjort et politisk vedtak om at kommunen slutter seg til Miljøfyrtårn. Lisensen utløser et årlig gebyr etter at første virksomhet i kommunen er sertifisert. Kommunen får sertifiseringsmyndighet og utnevner en miljøfyrtårnansvarlig som skal ha ansvar for informasjon om Miljøfyrtårn for interesserte virksomheter og innbyggere. Denne personen skal også koordinere sertifiseringen av virksomheter i kommunen.

Sertifiseringsprosessen

For å bli sertifisert som Miljøfyrtårn, må virksomheten gå gjennom en miljøanalyse og deretter oppfylle definerte bransjekrav. Virksomheten engasjerer en kvalifisert miljøfyrtårnkonsulent for å bistå i arbeidet. Når virksomheten oppfyller bransjekravene, kan sertifisering gjennomføres av sertifisør som for Notoddens vedkommende er tilknyttet Miljøhygienisk avdeling. Virksomheten gjennomfører en årlig rapportering og hvert 3. år foretas en resertifisering.

Hvorfor bør Notodden kommune bli Miljøfyrtårnkommune?

Notodden kommune har alt sertifisert sin første Miljøfyrtårnbedrift. Det skjedde i desember 2010 ved at ordføreren overrakte diplomene til Princess Notodden. Dersom flere virksomheter skal kunne sertifiseres, er det et krav fra Stiftelsen Miljøfyrtårn, at kommunene forankrer medlemskapet politisk ved et konkret vedtak i kommunestyret.

Et slikt vedtak vil også være i tråd med kommunens klima- og energiplan og vedtatte mål for utviklingen i kommuneplanen.

Økonomiske konsekvenser for Notodden kommune

For Notodden kommune (kategori 5.000 – 20.000 innbyggere) koster kommunelisen kr. 5.000,- pr. år. Ved å samarbeide med minst én annen kommune, betales i stedet en regionlisens som utløser en rabatt på 40% av summerte kommuneliser. Det kan, for Notoddens del, være aktuelt å samarbeide med en eller flere av kommunene i Kongsbergregionen, der Nore og Uvdal, Flesberg, Kongsberg og Øvre Eiker er miljøfyrtårnkommuner fra før. I så fall blir lisensen for hver av de 5 kommunene kr. 3000 pr. år.

Ved 1. gangs sertifisering er det en kostnad på kr. 3.000 pr. virksomhet. Det vanlige, og som det oppfordres til av stiftelsen Miljøfyrtårn, er at kommunen dekker denne kostnaden. Samtidig oppfordres kommunen til å betale sertifikatet i glass og ramme som beløper seg til ca. kr. 1.000.

Antatte kostnader for Notodden kommune i 2011: a) kommunelisen (med 40% regionalrabatt) kr. 3.000, b) 2 sertifiseringer kr. 6.000 c), 2 innramminger sertifikat kr. 2.000 – totalt **kr. 11.000**. Uten regionalrabatt vil beløpet bli **kr. 13.000** og en eventuell økning/reduksjon av antall sertifiseringer vil medføre et tillegg/avtrekk på kr. 3.000 pr. sertifisering.

I og med at Miljøhygienisk avdeling har 2 godkjente sertifisører, vil det ikke påløpe utgifter til sertifisering for Notodden kommune. Avdelingen foretar for øvrig også sertifiseringer bl.a. i Sauherad, Bø og Nome for kr. 3.000 pr. sertifisering.

Vurdering

Notodden kommune ønsker å framstå som en aktiv miljøkommune, noe som avspeiles i kommuneplanens samfunnsdel og i klima- og energiplanen.

Hovedmotivet for virksomheter (inkl. offentlige virksomheter) som ønsker å bli miljøfyrtårnsertifiserte, bør være et ønske om å forbedre egen drift i form av mindre miljøbelastning, bedre arbeidsmiljø og en mer miljøvennlig ressursforvaltning. For den enkelte virksomhet vil det medføre noen kostnader i startfasen, men det ligger også økonomiske incitament i ordningen i form av reduserte driftskostnader og, for enkelte virksomheter, et konkurransefortrinn.

Miljøhygienisk avdeling i Notodden kommune har tilstrekkelig sertifiseringskapasitet til å dekke behovet. I og med at begge er kommunalt ansatte, har de imidlertid ikke lov til å sertifisere kommunale virksomheter i Notodden kommune. Dersom kommunale virksomheter vil sertifisere seg, må sertifisører hentes utenfra.

En miljøfyrtårnansvarlig som skal ha ansvar for informasjon om Miljøfyrtårn for interesserte virksomheter og innbyggere må utpekes. Denne personen skal også koordinere sertifiseringen av virksomheter i kommunen. Rådmannen foreslår virksomhetsleder for miljøhygienisk avdeling, Tore Hagen, til denne funksjonen.

Det vil være en fordel, både økonomisk og praktisk, å søke et regionalt samarbeid mellom de kommunene i Kongsbergregionen som er, eller vil bli, miljøfyrtårn-kommuner. Økonomisk, fordi et regionalt samarbeid gir rabatt mht årlig kommunelisens og praktisk fordi en kan samarbeide om utdanning og bruk av konsulenter og sertifisører (som også utgjør en økonomisk fordel).

Det er vanskelig å anslå hvor mange virksomheter som vil bli Miljøfyrtårn de nærmeste årene, men det er grunn til å tro at flere vil komme i kjølvannet av den virksomheten som allerede er godkjent og sertifisert. I 2011 har vi litt forsiktig anslått at Notodden for 2 nye Miljøfyrtårn.

Mht vår egen kommunale organisasjon, er det sterkt ønskelig og i tråd med våre planer, at kommunale virksomheter også tar initiativ til å bli Miljøfyrtårn i årene som kommer.

Konklusjon

Notodden kommune slutter seg til nettverket av Miljøfyrtårnkommuner og søker et regionalt samarbeid med kommuner i Kongsbergregionen.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 29/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
4/11	Formannskapet	03.03.2011
18/11	Kommunestyret	10.03.2011 - saken utsatt
29/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Magnus Mathisen

Arkivsaksnr: 10/1217

Arkivkode: 026 &10

KOMMUNESAMARBEID
- UTREDNING AV OMRÅDER FOR KOMMUNESAMARBEID

Formannskapetets innstilling til kommunestyret:

1. Notodden kommune skal generelt være en pådriver for interkommunalt samarbeid for å levere bedre og mer effektive tjenester.
2. Notodden kommune skal fortrinnsvis samarbeide med kommuner i Kongsbergregionen, med nabokommuner og med kommuner i Telemark, men hvert enkelt tilfelle vurderes spesielt i forhold til hva som er mest tjenlig for kommunen.
3. Notodden gir et positivt svar på henvendelsene fra Hjartdal om utredning av samarbeid innen økonomi, plan- og byggesak, landbruk og telefoni.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

1. Notodden kommune skal generelt være en pådriver for interkommunalt samarbeid for å levere bedre og mer effektive tjenester.
2. Notodden kommune skal fortrinnsvis samarbeide med kommuner i Kongsbergregionen, med nabokommuner og med kommuner i Telemark, men hvert enkelt tilfelle vurderes spesielt i forhold til hva som er mest tjenlig for kommunen.
3. Notodden gir et positivt svar på henvendelsene fra Hjartdal om utredning av samarbeid innen økonomi, plan- og byggesak, landbruk og telefoni.

Notodden kommune, 02.02.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Formannskapet i møte 03.03.2011:

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Brev fra Hjartdal kommune av 22.09.2010
2. Brev fra Hjartdal kommune av 28.12.2010
3. Brev fra rådmannen i Notodden til Hjartdal kommune av 31.1.2011

Utlagt i saken:

1. Invitasjon fra rådmann og ordfører i Notodden kommune til ordfører og rådmann i kommunene Hjartdal, Sauherad, Tinn, Bø og Nome til et uformelt møte om kommunesamarbeid – mail av 30.08.2010
2. Referat fra møte 21.09.2010
3. Brev fra Midt-Telemark-rådet av 17.12.2010

Bakgrunn

Notodden kommune deltar aktivt i interkommunalt samarbeid på en rekke områder, bl.a. innen Kongsbergregionen og mellom Telemarkskommuner. Samarbeidet varierer fra formelt vertskommunesamarbeid til samarbeidsavtaler, prosjektsamarbeid og uformelt nettverkssamarbeid.

Det stilles stadig økende krav og forventninger til kommunene, samtidig som budsjettene ikke øker i samme takt. For små og middels store kommuner er interkommunalt samarbeid i økende grad et virkemiddel for å levere tjenestene som kreves. Dette kan være innenfor tjenesteyting, drift, forvaltning og felles anskaffelser.

Det kan være både kvalitative og økonomiske fordeler ved interkommunalt samarbeid. På noen områder er det behov for spisskompetanse som mindre kommuner ikke kan skaffe selv, mens på andre områder er det stordriftsfordeler.

Innenfor rammen av Kongsbergregionen er tjenestesamarbeid stadig oftere på dagsorden. Ordfører og rådmann har også diskutert temaet med nabokommunene i Telemark. Dette har blant annet resultert i at Tinn kommune har uttrykt ønske om samarbeid med Notodden om barnevern, mens Hjartdal kommune har sendt henvendelser om samarbeid innen økonomi, plan- og byggesak, landbruk og telefoni.

På bakgrunn av at interkommunalt samarbeid i stadig økende grad er aktuelt for Notodden kommune, ønsker rådmannen å forankre den generelle holdningen til slikt samarbeid politisk. Samtidig vurderer rådmannen at henvendelsen fra Hjartdal kommune, som har sitt utspring i et kommunestyrevedtak i Hjartdal, også bør behandles politisk i Notodden.

Høsten 2010 tok rådmannen initiativ til uformelle samtaler med ordførere og rådmenn i nabokommunene i Telemark om potensialet for økt samarbeid. I ettertid har det kommet tilbakemelding fra Midt-Telemarkrådet om at de ikke ønsker endringer i nåværende struktur i forhold til kommunesamarbeid, mens Hjartdal som nevnt har respondert positivt og konkret.

Vurdering

Etter rådmannens vurdering er kommunesamarbeid både nødvendig og positivt. Notodden kommune har en trang økonomi, og det er både kvalitative og økonomiske fordeler ved interkommunalt samarbeid. Rådmannen vurderer at det for Notodden kommune generelt er ønskelig med interkommunalt samarbeid for å levere kvalitativt gode og effektive tjenester.

I tilfeller med vertskommunesamarbeid er det kommunestyret som godkjenner slike avtaler, og hver enkelt avtale vil således få den nødvendige forankring. I samarbeidsavtaler hvor det ikke endres på delegering av myndighet, vurderer rådmannen i hvert enkelt tilfelle fordeler og ulemper av samarbeidet før det eventuelt inngås avtale.

Interkommunalt samarbeid har en strategisk dimensjon. Det strategiske spørsmålet er om kommunen skal samarbeide med andre kommuner, og i så fall med hvem.

Etter rådmannens vurdering er kommunens deltakelse i Kongsbergregionen et strategisk valg som både signaliserer at kommunen ønsker samarbeid og også gir føringer for valg av samarbeidspartnere. Videre er både nabokommuner og kommuner i samme fylke mer naturlige samarbeidspartnere enn andre kommuner.

IKT-systemer spiller en stadig viktigere rolle i tjenesteutøvelsen, og de legger ofte føringer for hva som er mulig å oppnå av samarbeidsgevinster. Rådmannen vurderer at regionalt samarbeid om felles infrastruktur og IKT-systemer gir en gevinst i form av tilrettelegging for mulig senere tjenstesamarbeid. Denne gevinsten kan i noen tilfeller gå på tvers av den enkelte kommunes kortsiktige tjenstlige eller økonomiske interesser.

For ansatte vil økt interkommunalt samarbeid kunne innebære endringer. Det er derfor viktig at de tillitsvalgte involveres på en god måte fra starten av når nye samarbeidsområder diskuteres. Dette er i tråd med arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Konklusjon

Notodden kommune søker i økende grad interkommunalt samarbeid for å levere bedre og mer effektive tjenester. Notodden kommune samarbeider fortrinnsvis med kommuner i Kongsbergregionen, med nabokommuner og med kommuner i Telemark. Notodden gir et positivt svar på henvendelsen fra Hjartdal om utredning av samarbeid på flere områder. De tillitsvalgte involveres fra starten i konkrete samarbeidsprosjekter.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 30/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
6/11	Oppvekstutvalget	30.03.2011
30/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Jan Erik Søhol

Arkivsaksnr: 11/317

Arkivkode: B20 &10

SAMARBEID MED HJARTDAL KOMMUNE OM PPT

Oppvekstutvalgets innstilling til kommunestyret:

Notodden kommune viderefører samarbeidsavtale med Hjartdal kommune om felles PPT, og inngår ny revidert avtale.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til oppvekstutvalget:

Notodden kommune viderefører samarbeidsavtale med Hjartdal kommune om felles PPT, og inngår ny revidert avtale.

Notodden kommune, 25.03.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Jan Erik Søhol
seksjonsleder

Oppvekstutvalget i møte 30.03.2011:

Odd Erik Johansen (KrF) foreslo:

Oppvekstutvalget gir administrasjonen fullmakt til å rette de språklige feilene i samarbeidsavtalen.

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Odd Erik Johansens forslag ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Utkast til samarbeidsavtale om felles pedagogisk/psykologisk tjeneste mellom Notodden og Hjartdal kommuner

Bakgrunn for saken:

Notodden og Hjartdal kommune har gjennom flere år hatt felles PPT med Notodden kommune som vertskommune.

Formålet med samarbeidet er å drive et felles PPT kontor for Notodden og Hjartdal kommune. Samarbeidet fører til at tjenesten får et større og mer robust faglig miljø som skal bidra til:

1. En PPT tjeneste med god kvalitet som er godt tilgjengelig for lokalsamfunnet og brukerne.
2. En aktiv forebyggende instans i begge kommuner.
3. Bedre kompetanse og samarbeid med andre instanser.
4. Rask og effektiv saksbehandling.

Tidligere samarbeidsavtale er revidert, og det er utarbeidet ny samarbeidsavtale som passer bedre til dagens drift. Det er ikke foretatt endringer i de økonomiske betingelsene i samarbeidet med Hjartdal kommune.

Konklusjon

Notodden kommune viderefører samarbeidsavtalen med Hjartdal kommune om felles PPT, og inngår ny revidert avtale.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 31/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
7/11	Oppvekstutvalget	30.03.2011
31/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Jan Erik Søhol
Arkivsaksnr: 11/318
Arkivkode: F40 &10

**SAMARBEIDSAVTALE MED HJARTDAL KOMMUNE OM
BARNEVERNSTJENESTER**

Oppvekstutvalgets innstilling til kommunestyret:

Notodden kommune viderefører samarbeidsavtale med Hjartdal kommune om felles barnevern, og inngår ny revidert avtale.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til oppvekstutvalget:

Notodden kommune viderefører samarbeidsavtale med Hjartdal kommune om felles barnevern, og inngår ny revidert avtale.

Notodden kommune, 25.03.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Jan Erik Søhol
seksjonsleder

Oppvekstutvalget i møte 30.03.2011:

Odd Erik Johansen (KrF) foreslo:

Oppvekstutvalget gir administrasjonen fullmakt til å rette de språklige feilene i samarbeidsavtalen.

Votering:

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Odd Erik Johansens forslag ble enstemmig vedtatt.

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Utkast til samarbeidsavtale om felles barnevernstjenester mellom Notodden og Hjartdal kommuner

Bakgrunn for saken:

Notodden og Hjartdal kommune har gjennom flere år hatt felles barnevern med Notodden kommune som vertskommune.

Formålet med samarbeidet er å drive et felles barnevern for Notodden og Hjartdal kommune. Samarbeidet fører til at tjenesten får et større og mer robust faglig miljø som skal bidra til:

1. En PPT tjeneste med god kvalitet som er godt tilgjengelig for lokalsamfunnet og brukerne.
2. En aktiv forebyggende instans i begge kommuner.
3. Bedre kompetanse og samarbeid med andre instanser.
4. Rask og effektiv saksbehandling.

Tidligere samarbeidsavtale er revidert, og det er utarbeidet ny samarbeidsavtale som passer bedre til dagens drift. Det er ikke foretatt endringer i de økonomiske betingelsene i samarbeidet med Hjartdal kommune.

Konklusjon

Notodden kommune viderefører samarbeidsavtalen med Hjartdal kommune om felles barnevern, og inngår ny revidert avtale.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til formannskapet:

I forbindelse med overdragelse av Vidarvollarleggene til Heddal idrettslag gis rådmannen fullmakt til å inngå en leieavtale for 10 år med idrettslaget hvor de vedtatte tilskuddene til investering (kr. 200.000/kr. 260.000) og til drift (kr. 150.000), jfr. kommunestyresak 113/10, endres til å utgjøre årlige leiebeløp til idrettslaget i leieperioden.

Notodden kommune, den 29.3.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Formannskapet i møte 07.04.2011:

Saksutredning:

Utlagt i saken:

1. E-post av 28.3.11 fra Heddal idrettslag (HIL) med vurdering fra revisjonsselskapet Ernst & Young av ulike alternativer for kompensasjonsordning for mva. ved utleie av bygg/anlegg.

Saksopplysninger:

I forbindelse med behandlingen av årsbudsjettet for 2011 og økonomiplan for 2011-2014 ble det under pkt. 10. Verbale vedtak vedtatt følgende:

- a. *Notodden kommune tilbyr å overdra Vidarvollanleggene vederlagsfritt til Heddal Idrettslag. Det tinglyses en rett for Notodden kommune til kostnadsfritt å benytte Vidarvoll aktivitetspark mellom kl 8.00 og 16.00 på hverdager for skoleelever og atkomst til parkering for brukere av Grendehuset. Tinglyskostnader i forbindelse med overdragelsen bæres av Heddal Idrettslag.*
- b. *Rådmannen gis fullmakt til å inngå avtale med Heddal Idrettslag om årlige tilskudd som støtte til oppgradering av anlegget i 10 år – kr 200.000 i 2011, deretter kr 260.000 pr år.*
- c. *Notodden kommune gir et årlig driftstilskudd på kr 150.000 til Heddal Idrettslag. Kommunestyret fastsetter årlig tilskudd i budsjettbehandlingen.*

Administrasjonen har fremforhandlet en avtale med HIL som begge parter var enige i. Det har imidlertid nå blitt brakt på banen at det kan være mulig for HIL å redusere kostnadene ved det planlagte prosjektet på Vidarvoll ved at de frivillig registrerer seg for mva.-pliktig utleie av bygg/anlegg.

Den 25.3.11 deltok jur. rådgiver på et møte med idrettslaget hvor revisor Terje Bakke fra Ernst & Young ga en redegjørelse for de mulighetene som ligger i en mva.-registrering ved utleie av bygg og anlegg. I stedet for at kommunen skal yte et årlig tilskudd til idrettslaget, kan det i stedet betales en årlig leie til idrettslaget fra kommunens side. Det må da inngås en leieavtale for 10 år med idrettslaget.

Følgende alternativer er aktuelle:

1. HIL opparbeider anlegget for utleie til Notodden kommune (NK).
2. HIL opparbeider anlegget for utleie til NK og HIL Fotball.
3. HIL opparbeider anlegget for utleie til NK og egen bruk.
4. HIL opparbeider banen og bruker den selv.

HIL har i sin e-post av 28.3.11 gitt uttrykk for at de ønsker å gå for alternativ 1 som vil være det mest besparende for dem. Det kan dreie seg om en innsparing på ca. 1,5 mill. kr. for hele prosjektet på Vidarvoll.

Alternativ 1 vil innebære følgende premisser:

Vidarvollarne overføres HIL som oppfører den planlagte aktivitetsparken. HIL lar seg frivillig registrere i mva.registeret for utleie av anlegget til NK, gitt at NK bruker anlegget i sin kompensasjonsberettigede virksomhet. HIL kan på bakgrunn av full og hel utleie til NK få aksept for fradrag for mva. med inntil 100 % av den mva. som påløper ved oppføringen av anlegget. HIL må beregne mva. på leien, men etter kompensasjonsloven for mva. har NK rett til å få refundert denne mva. så lenge anlegget brukes i NK's kompensasjonsberettigede virksomhet.

Det må være realiteter i leieforholdet og NK's bruk i kompensasjonsberettiget virksomhet, dvs at NK fullt og helt leier anlegget og overtar disposisjonsretten over dette, og NK stiller det til disposisjon for alle kommunens lag og foreninger og innbyggerne forøvrig, uten at dette skjer gjennom en utleievirksomhet med leievederlag etc.

Det vanlige for bruk av kommunale anlegg (enten kommunen eier eller leier inn anlegget), er at lag og foreninger får anledning til å melde inn sine ønsker og behov, og så setter kommunen opp en "timeplan" for bruken av anlegget. Den tiden bruken ikke er knyttet til avtalt bruk for lag og foreninger, må anlegget anses som åpent for fri bruk for de som måtte ønske det. På dagtid/i skoletiden er det naturlig at kommunens skoler, barnehager, SFO osv. har fortrinnsrett til anlegget.

Vurdering:

I forhold til vedtaket i kommunestyret vil ikke den foreslåtte ordningen ha noen betydning for kommunen ut i fra det som anses å være intensjonen i vedtaket. Vedtaket i kommunestyret innebærer at størrelsen på det årlige driftstilskuddet må vedtas hvert år. Rådmannen antar at intensjonen med vedtaket må være at også driftstilskuddet skal ytes i 10 år, og foreslår at det også legges inn med et fast beløp i avtalen. Det er nemlig slik at den som søker frivillig mva-registrering for utleie av bygg/anlegg må fremvise et budsjett som viser overskudd over tid (dvs. leieinntektene må overstige driftskostnadene, kapitalkostnader på både egenkapital og lån, og avskrivninger basert på en antatt levetid).

Ved at det inngås en avtale for 10 år hvor kommunen forplikter seg til å yte en leie på kr. 200.000 i 2011 + kr. 150.000, totalt kr. 350.000, deretter kr. 260.000 + kr. 150.000, samlet kr. 410.000 pr. år t.o.m. år 2020, vil det bidra til at HIL vil komme bedre ut av prosjektet. Samtidig vil kommunen også tjene på dette ved at leiebeløpet er belastet med mva, og dermed være fradragsberettiget for kommunen. Et årlig tilskudd til HIL vil ikke være fradragsberettiget for kommunen i mva.-sammenheng.

Modellen der hele anlegget leies ut, og dermed vil kunne gi fullt fradrag for mva. i forbindelse med opparbeidelse, vil også innebære den fordel for HIL at det oppnås rett til fullt fradrag for mva. på driftskostnader.

Dersom det skjer en avgiftsmessig bruksendring før det har gått 10 år fra anlegget blir ferdigstilt, må i så fall en forholdsmessig andel av fradragsført mva. på opparbeidelseskostnadene tilbakebetales iht. justeringsreglene for mva. (f.eks. hvis forutsetningene for frivillig mva.-registrering ikke lenger er til stede).

I forbindelse med overdragelse av Vidarvollarne til HIL er det utformet en egen kontrakt som HIL nå har akseptert. Der er det bl.a. er forutsatt at driftskostnadene ved idrettsanleggene overføres til HIL. Det er også tatt inn en bestemmelse om at det skal tinglyses en rett for kommunen til vederlagsfri bruk av aktivitetsparken mellom kl. 8 og 16.

I tillegg ser rådmannen det som hensiktsmessig at det inngås en leieavtale på 10 år med HIL ut fra de forutsetningene som ligger innenfor alternativ 1 ovenfor.

Kommunen vil da bli bundet til å yte et tilskudd i form av leie i hele avtaleperioden og vil ikke kunne stå fritt til å kutte i dette slik som med andre tilskudd. På den annen side vil kommunen kunne kreve fradrag for mva. på leien. Avtalen vil dessuten innebære en stor fordel for HIL ved at de vil kunne utnytte de betydelige økonomiske fordeler som ligger i en mva.-kompensasjon, og som er beskrevet ovenfor.

Etter 10 år vil avtalen opphøre med mindre kommunen ønsker å videreføre den.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at kommunen inngår en 10-årig leieavtale med HIL. Avtalen kommer som erstatning for tilskudd i samme periode.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 33/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
5/11	Oppvekstutvalg	30.03.2011
33/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Jan Erik Søhol
Arkivsaksnr: 11/316
Arkivkode: B36

MANIFEST MOT MOBBING

Oppvekstutvalgets innstilling til kommunestyret:

1. Notodden kommune slutter seg til manifest mot mobbing for perioden 2011–2014, og forplikter seg til aktivt å arbeide mot målet om en mobbefri barnehage og grunnskole.
2. Notodden kommune utfordrer kommunalt FAU og arbeidstakerorganisasjonene Fagforbundet og Utdanningsforbundet til å bli partnere i manifestet.
3. ”*Olweus-programmet*” fra universitetet i Bergen som har vært meget vellykket som tiltak mot mobbing vurderes brukt ved de skolene det er behov for forsterket innsats mot mobbing.

Tidligere innstillinger/behandlinger:

Rådmannens innstilling til oppvekstutvalget:

1. Notodden kommune slutter seg til manifest mot mobbing for perioden 2011 – 2014, og forplikter seg til aktivt å arbeide mot målet om en mobbefri barnehage og grunnskole.
2. Notodden kommune utfordrer kommunalt FAU og arbeidstakerorganisasjonene Fagforbundet og Utdanningsforbundet til å bli partnere i manifestet.

Notodden kommune, 25.03.2011

Magnus Mathisen
rådmann

Jan Erik Søhol
seksjonsleder

Oppvekstutvalget i møte 30.03.2011:

Odd Erik Johansen (KrF) foreslo:

Nytt punkt 3:

Oppvekstutvalget er kjent med det såkalte ”*Olweus-programmet*” fra universitetet i Bergen har vært meget vellykket som tiltak mot mobbing. Utvalget tilrår at man vurderer å bruke dette programmet ved de skolene det er behov for forsterket innsats mot mobbing.

Votering:

Rådmannens innstilling med tillegg som foreslått av Odd Erik Johansen ble vedtatt med 6 mot 1 stemme

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Manifest mot mobbing 2011-2014

Bakgrunn for saken:

Regjeringer utfordrer alle landets kommuner til å undertegne manifest mot mobbing. Manifestet skal gjelde fra 2011 – 2014, og har som hovedmål at alle barn og unge skal ha et godt og inkluderende oppvekst og læringsmiljø med nulltoleranse mot mobbing.

For å nå hovedmålet forplikter kommunen seg til:

- Styrke innsatsen mot mobbing gjennom økt bevissthet, kunnskaps og kompetanseheving og konkret handling.
- Ha fokus på områder som er sentrale i arbeidet mot mobbing.
- Arbeide for lokal forankring og samarbeid i arbeidet mot mobbing.
- Arbeide for at ledere tar ansvar for å forhindre og håndtere mobbing.

Saksutredning:

Notodden kommune vedtok i kommunestyret 10. mars 2011 i sak 8/11 at grunnskolen i Notodden har som mål nulltoleranse mot mobbing. Vedtaket ble gjort som en del av tilstandsrapporten for grunnskolen i Notodden.

Opplæringsloven § 9a setter krav til elevenes arbeidsmiljø.

Utdrag fra opplæringsloven § 9a:

§ 9a-1. Generelle krav

Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

§ 9a-3. Det psykososiale miljøet

Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremje eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosialt tilhør.

Dersom nokon som er tilsett ved skolen, får kunnskap eller mistanke om at ein elev blir utsett for krenkjande ord eller handlingar som mobbing, diskriminering, vald eller rasisme, skal vedkommande snarast undersøkje saka og varsle skoleleiinga, og dersom det er nødvendig og mogleg, sjølv gripe direkte inn.

I rammeplan for barnehage står blant annet:

- Barnehagen skal styrke barns muligheter for læring og aktiv deltakelse i et fellesskap med jevnaldrende.
- Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

- Barnehagen har en samfunnsoppgave i tidlig å forebygge diskriminering og mobbing.
- Personalet må medvirke til at hvert enkelt barns individualitet og behov for selvtutfoldelse kan skje i trygghet og innenfor fellesskapets normer og regler.
- FNs barnekonvensjon vektlegger at barn har rett til å si sin mening i alt som vedrører det, og barns meninger skal tillegges vekt. Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen.
- Barn må både få oppleve tilknytning og fellesskap og kjenne at de kan utøve sin selvbestemmelse og uttrykke egne intensjoner.
- Barn må støttes til å leve seg inn i andres situasjon og til å ta hensyn til andre.
- Barnehagens omsorgs- og opplæringsmiljø skal fremme barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd.

Gjennom den årlige elevundersøkelsen som gjennomføres på 7 og 10 trinn blir elevene spurt om mobbing. Undersøkelsen viser at det er elever som opplever mobbing i grunnskolen i Notodden. Andelen elever som opplever mobbing i skolen i Notodden ligger på landsgjennomsnittet. Det er noe variasjon mellom skolene, men ingen enkeltskoler skoler har stort avvik fra landsgjennomsnittet. Undersøkelsen viser at skoler noen har hatt en negativ utvikling over tid.

Kartlegging av mobbing i barnehagen i Notodden kommune er ikke gjennomført.

Ved å slutte seg til manifest mot mobbing, forplikter Notodden kommune seg til å ha høyt fokus på elevenes arbeidsmiljø, og å arbeide forebyggende mot mobbing.

Notodden kommune vil arbeide for:

- Barnehager, skoler, fritidsmiljøer og andre steder barn og unge oppholder seg er mobbefrie soner.
- Barnehager og skoler jobber aktivt forebyggende ved å styrke barn og unges sosiale kompetanse og motarbeider alle former for mobbing og utestengning.
- Ledere på alle nivåer tar ansvar og har nulltoleranse for mobbing
- Alle som har et ansvar knyttet til barn og unges oppvekstmiljø samarbeider systematisk og målrettet mot mobbing.
- Det skal finnes planer, kompetanse og etablerte rutiner for forebygging og håndtering av mobbing ved alle skoler.

Forebyggende arbeid for et godt arbeidsmiljø for elevene i barnehage og grunnskole krever samlet innsats fra aktører som arbeider med barn og unge. Notodden kommune utfordrer kommunalt FAU og arbeidstakerorganisasjonene Fagforbundet og Utdanningsforbundet til å bli partnere i manifestet.

Oppsummering

Notodden kommune har vedtatt nulltoleranse mot mobbing i skolen. Elevundersøkelsen viser at mobbing forekommer. Forebyggende arbeid for et godt arbeidsmiljø for elevene i barnehage og grunnskole krever samlet innsats fra aktører som arbeider med barn og unge.

Konklusjon

Notodden kommune slutter seg til manifest mot mobbing for perioden 2011 – 2014, og forplikter seg til aktivt å arbeidet mot målet om en mobberfri barnehage og grunnskole. Notodden kommune utfordrer kommunalt FAU og arbeidstakerorganisasjonene Fagforbundet og Utdanningsforbundet til å bli partnere i manifestet.

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 34/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
34/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Anne Grete Rønningsdalen   Arkivsaksnr: 09/1410
Arkivkode: 144 G00

**STATUSRAPPORT - OMGJØRING AV SYKEHJEMSPLASSER TIL
BOLIGER MED HELDØGNS OMSORGSTJENESTE**

Rådmannens innstilling til kommunestyret:

Statusrapport for omgjøring av sykehjemsplasser til boliger med heldøgns omsorgstjeneste av 6.4.2011 tas til orientering.

Notodden kommune, 6.4.2011

**Magnus Mathisen
rådmann**

**Anne Grete Rønningsdalen
seksjonsleder**

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Statusrapport - omgjøring av sykehjemsplasser til boliger med heldøgns omsorgstjeneste datert 6.4.2011

NOTODDEN KOMMUNE

**SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET**

Saksnr.: 35/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
35/11	Kommunestyret	14.04.2011

Saksbehandler: Terje Malm

Arkivsaksnr: 09/1367

Arkivkode: PRO 80. bok- og blueshus

**KRAV OM LOVLIGHETSKONTROLL
AV KOMMUNESTYRETS VEDTAK AV 10.03.2011
OM NOTODDENS KULTURHUS – BOK & BLUESHUSET**

Rådmannens innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tiltrer rådmannens vurderinger i saken og opprettholder sitt vedtak i sak 17/11 da det ikke kan ses å være innholdsmessig ulovlig eller ha blitt til på ulovlig måte. Kravet om lovlighetskontroll oversendes Fylkesmannen for videre behandling.

Notodden kommune, 6.4.2011

**Magnus Mathisen
rådmann**

Saksutredning:

Vedlegg:

1. Krav fra 4 kommunestyrerepresentanter om lovlighetskontroll av kommunestyrets vedtak av 10.3.2011 vedr Notodden kulturhus Bok & Blueshuset, datert 28.3.2011

Bakgrunn

Kommuneloven § 59 gir "tre eller flere" medlemmer av kommunestyret anledning til å bringe avgjørelse truffet av folkevalgt organ inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet.

Ved lovlighetskontroll skal det tas stilling til om avgjørelsen er innholdsmessig lovlig, truffet av kompetent organ, og blitt til på lovlig måte.

Lovlighetskontroll er ikke klage i forvaltningslovens forstand, men kravet om lovlighetskontroll skal etter kommuneloven § 59 nr 2 fremsettes for det organ som har truffet den aktuelle avgjørelsen. Kommunestyret må derfor vurdere lovligheten av sitt vedtak av 10.3.11. Dersom vedtak anses å være lovlig og har blitt til på lovlig måte, opprettholdes det, og saken sendes til Fylkesmannen i Telemark til behandling. Fylkesmannen kan bare oppheve vedtaket hvis det etter deres vurdering må anses å være ugyldig.

Vurdering

I det følgende er de 7 punktene som ligger til grunn for lovlighetskontroll besvart.

Punkt 1.

I rådmannens innstilling budsjetteres det med inntekter fra leietakere som pr. i dag reelt sett er å anse som insolvente. Spesielt vises til at Festivalens fortsatte eksistens utelukkende skyldes den 3 mill. kr store lånegarantien gitt av Notodden kommune.

Vurdering punkt 1:

Det er rådmannens oppfatning at Notodden Blues Festivals økonomiske situasjon er kjent for kommunestyret gjennom vedtaket om garanti i kommunestyremøte den 18.11.2010.

Punkt 2.

Økt budsjettert kinoinntekt er mangelfullt dokumentert.

Vurdering punkt 2:

Det er rådmannens vurdering at de økte kinoinntektene er budsjettert og redegjort for på en god måte, både ved at landsgjennomsnittet er lagt til grunn for budsjettert besøk/inntekt og ved at det er vist til kinoen i nabokommunen Bø som sammenligningsgrunnlag.

Punkt 3.

De årlige kapitalutgiftene er feilaktig fremstilt. Det er uvanlig, etter vårt syn uetterrettelig, å operere med 50 års tilbakebetalingstid. Hvorvidt dette er lovlig i forhold til neste generasjon, er dessuten høyst usikkert.

Vurdering punkt 3:

Fra kommuneloven §50 Låneopptak, punkt 1:

”Kommuner og fylkeskommuner kan ta opp lån for å finansiere investeringer i bygninger, anlegg og varige driftsmidler til eget bruk. Det kan kun tas opp lån til tiltak som er ført opp i årsbudsjettet.”

Fra kommuneloven §50 Låneopptak, punkt 7, bokstav a:

”Kommuners og fylkeskommuners lånegjeld skal avdras på følgende måte:

Kommunens og fylkeskommunens samlede lånegjeld etter nr. 1 og nr. 2, skal avdras med like årlige avdrag. Gjenstående løpetid for kommunens eller fylkeskommunens samlede gjeldsbyrde kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens eller fylkeskommunens anleggsmidler ved siste årsskifte.”

Fra forskrift om årsregnskap og årsberetning § 8 Vurderingsregler:

”Anleggsmidler som har begrenset økonomisk levetid, skal avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Følgende avskrivningsperioder skal legges til grunn:

50 år Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende”

Rådmannen mener derfor at 50 års avdragstid ikke er i strid med kommuneloven og tilhørende forskrifter.

Punkt 4.

Rådmannens innstilling viser ikke klart nok kostnadsøkningen knyttet til bibliotek og kulturskole. Den årlige kostnadsøkningen vil utgjøre minimum 7,5 mill. kr pr. år.

Vurdering punkt 4:

Kommunestyret vedtok at det skulle gjennomføres en ekstern vurdering av driftskostnadene. Dette er gjennomført av AS Bygghanalyse. Rådmannen mener forvaltning-, drift-, vedlikehold- og utviklingskostnadene (FDVU) for Bok & Blueshuset er godt dokumentert gjennom beregningen fra AS Bygghanalyse som også er vedlagt saken. FDVU-kostnadene gjelder bygget som helhet, og fordeling av FDVU-kostnadene på den enkelte avdeling endrer ikke den beregnede totalkostnaden for kommunen. Dagens driftskostnader til kino, bibliotek og kulturskole er angitt i saken. Etter rådmannens vurdering framkommer den samlede kostnadsøkningen på en god måte i oppsettet over driftskostnader. Rådmannen mener at også kapitalkostnadene er godt redegjort for i saken.

Punkt 5.

Rådmannens innstilling inneholder flere tilfeller av ”synse- og ønsketenkninger” som lett kan forveksles med reelle saksopplysninger, men som ikke holder mål som saksrelevant beslutningsinformasjon.

Vurdering punkt 5:

Det er rådmannens oppfatning at vurderingene i saken er relevante og forståelige.

Punkt 6.

Fra musikkfaglig hold er det fremsatt påstand om at de planlagte lokalitetene i viktige sammenhenger er uegnet, grunnet for lite areal.

Vurdering punkt 6:

Representanter for leietakere og brukere har deltatt i brukergruppe hvor arealet er vurdert. Etter rådmannens vurdering er arealene dimensjonert etter de behov og aktiviteter som huset skal inneholde.

Punkt 7.

Rådmannen unnlater å ta opp behovene som melder seg mht utearealene og parkering. Det er således grunnlag for å hevde at tosifrede millionbeløp er holdt utenfor investeringsbudsjettet. I tillegg til å utløse kapitalutgifter, medfører utendørs- og parkeringsanlegg betydelige driftskostnader. Omregnet til årlige utgifter for kommunen, summerer nevnte kostnadselementer seg til ytterligere 2,5 – 4 mill. kr.

Vurdering punkt 7:

Spørsmålet om parkering ble redegjort for i saken, der det ble henvist til behandlingen av reguleringsplanen for området. Reguleringsplanen ble behandlet i samme møte i forkant av denne saken, og etter rådmannens oppfatning var kommunestyret godt opplyst om spørsmålet.

Konklusjon

Rådmannen mener vedtak i sak 17/11 ikke kan ses å være innholdsmessig ulovlig eller ha blitt til på ulovlig måte.

NOTODDEN KOMMUNE

SAKSPAPIRER
KOMMUNESTYRET

Saksnr.: 36/11

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
36/11	Kommunestyret	14.04.2011
Saksbehandler:	Lise Wiik	Arkivsaksnr: 11/374 Arkivkode: 570 &29

GRUNNGITT SPØRSMÅL –
KOMMUNENS FREMTIDIGE PENSJONSFORPLIKTELSE

Grunngitt spørsmål fra Torgeir Fossli (V):

I følge Kommunal Rapport 17.03.2011, viser regnskapstallene fra 2010 (SSB) at norske kommuner samlet inntektsførte 3,4 mrd kroner i premieavvik på pensjoner i fjor.

Premieavviket er utgifter som kommunene skyver foran seg i regnskapene.

I følge samme avis står det nå 20 mrd kroner i utgifter i kommunenes balanser som må føres som utgifter i årene som kommer.

Regnskaps-“teknikken” som blir benyttet (pålagt av Staten) har medført kunstig gode resultater de siste årene.

Media og fagfolk omtaler dette som både “pensjonsbomber” og kommunenes “Enron”.

I følge KS ved Helge Eide, må kommunenes utgifter kuttes med 6 mrd kroner i året de neste ti årene for å takle de fremtidige pensjonsforpliktelsene.

En rent skjematisk fordeling av disse tallene tilsier at Notoddens andel av “gjelden” skulle tilsvare ca 50 mill kroner og at man må redusere driften tilsvarende 15 mill kroner pr år de neste 10 årene for å være i stand til å takle “pensjonsbomben”.

På bakgrunn av dette har jeg følgende spørsmål til ordføreren:

Har Notodden Kommune pådratt seg pensjonsforpliktelser eller gjeld i forbindelse med pensjon som ikke er synliggjort som følge av over nevnte regnskapsregler?

I tilfelle JA på spørsmålet over;

- 1) Hvor stor er i så fall denne “gjelden”?
- 2) Hva slags konsekvenser vil dette få for nåværende og fremtidige økonomiplaner?
- 3) Hva vil Ordføreren gjøre for at konsekvensene skal bli så små som mulig?

Ordførerens svar vil foreligge til møtet